

RAPPORT OM SOLVENS OG FINANSIELL STILLING (SFCR)

SPAREBANK1 FORSIKRING AS

2019

INNHALDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG	4
A. VIRKSOMHET OG RESULTATER	6
A.1 VIRKSOMHET	6
A.2 FORSIKRINGSRESULTAT	8
A.3 INVESTERINGSRESULTAT	9
A.4 RESULTAT FRA ØVRIG VIRKSOMHET	12
A.5 ANDRE OPPLYSNINGER	12
B. SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG KONTROLL	13
B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL	13
B.2 KRAV TIL EGNETHET	15
B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET	15
B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM	18
B.5 INTERNREVISJONFUNKSJONEN	19
B.6 AKTUARFUNKSJONEN	19
B.7 UTKONTRAKTERING	19
B.8 ANDRE OPPLYSNINGER	21
C. RISIKOPROFIL	21
C.1 FORSIKRINGSRISIKO	22
C.2 MARKEDSRISIKO	24
C.3 MOTPARTSRISIKO	26
C.4 LIKVIDITETSRISIKO	26
C.5 OPERASJONELL RISIKO	27
C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER	27
C.7 ANDRE OPPLYSNINGER	27
D. VERDSETTING FOR SOLVENSFORMÅL	28
D.1 EIENDELER	28
D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER	29
D.3 ANDRE FORPLIKTELSE	32
D.4 ALTERNATIVE VERDSETTINGSMETODER	32
D.5 ANDRE OPPLYSNINGER	32
E. KAPITALSTYRING	33
E.1 ANSVARLIG KAPITAL	33
E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV	34
E.3 BRUK AV DURASJONSBASERT UNDERMODUL FOR AKSJERISIKO VED BEREGNINGEN AV SOLVENSKAPITALKRAVET	36
E.4 FORSKJELLER MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETDE INTERNE MODELLER	36
E.5 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET OG SOLVENSKAPITALKRAVET	36
E.6 ANDRE OPPLYSNINGER	36
F. VEDLEGG	37
F.1 KVANTITATIVE RAPPORTERINGSSKJEMA	37

TABELLISTE

Tabell 1: Eierstruktur SpareBank 1 Gruppen AS	7
Tabell 2: Bransjefordelt resultatregnskap 2019	8
Tabell 3: Bransjefordelt resultatanalyse 2019	8
Tabell 4: Fordeling på aktivaklasser og avkastning for kollektivporteføljene	9
Tabell 5: Fordeling på aktivaklasser og avkastning for selskapsporteføljen	10
Tabell 6: Fordeling av avkastning og forvaltning kostnader for investeringsvalgporteføljen	11
Tabell 7: Oversikt over vesentlige utkontrakterte tjenester	20
Tabell 8: Risikotyper Forsikringsrisiko Liv	22
Tabell 9: Risikotyper Forsikringsrisiko Helse	23
Tabell 10: Sensitiviteter forsikringsrisiko	24
Tabell 11: Risikotyper markedsrisiko	24
Tabell 12: Sensitiviteter markedsrisiko	26
Tabell 13: Eiendeler, Solvens II verdier sammenlignet med regnskapsførte verdier	28
Tabell 14: Beste estimat og risikomargin per 31.12.2019	29
Tabell 15: Solvensmargin med volatilitetsjustert og ikke-volatilitetsjustert rentekurve per 31.12.2019	31
Tabell 16: Solvensmargin med volatilitetsjustert og ikke-volatilitetsjustert rentekurve per 31.12.2019 etter fisjon	31
Tabell 17: Tilgjengelig kapital fordelt per kapitalklasse i SB1F AS	33
Tabell 18: Endring tilgjengelig kapital 2018-2019	33
Tabell 19: Endring SCR 2018-2019	35

FIGURLISTE

Figur 1: Overordnet risikoprofil per 31.12.2019	Figur 2: Overordnet risikoprofil per 31.12.19 (etter fisjon)	4
Figur 3: Organisasjonskart per 01.02.2020		13
Figur 4: Rammeverk for risikostyring		15
Figur 5: ORSA prosessen		18
Figur 6: Overordnet risikoprofil basert på hovedkategoriene i Standard formelen		21
Figur 7: Overordnet risikoprofil per 31.12.2019	Figur 8: Overordnet risikoprofil per 31.12.19 (etter fisjon)	21
Figur 9: Forsikringsrisiko liv		22
Figur 10: Forsikringsrisiko Liv per 31.12.2019	Figur 11: Forsikringsrisiko Liv per 31.12.2019 (etter fisjon)	22
Figur 12: Risikokategorier Forsikringsrisiko Helse		23
Figur 13: Forsikringsrisiko Helse per 31.12.2019	Figur 14: Forsikringsrisiko Helse per 31.12.2019 (etter fisjon)	23
Figur 15: Markedsrisiko per 31.12.2019	Figur 16: Markedsrisiko per 32.12.2019 (etter fisjon)	25
Figur 17: Verdsetting for solvensformål		28
Figur 18: Forsikringstekniske avsetninger		29
Figur 19: Volatilitetsjustert rentekurve pr. 31.12.2019 og 31.12.2018 gitt av EIOPA		30
Figur 20: Solvenskapitalkrav		34
Figur 21: Solvenskapitalkrav endring pr. risikosegment		35

SAMMENDRAG

SpareBank 1 Forsikring AS (SB1F AS) er et heleid datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS (SB1G AS). SB1G AS eies av SpareBank 1-bankene og LO. SB1F AS understøtter strategien til SpareBank 1-bankene mot deres bedrifts- og privatkunder, samt LO mot deres medlemmer og foreninger.

SpareBank 1 Forsikring AS oppnådde et totalresultat på 944 mill. kroner i 2019. Forvaltningskapitalen økte gjennom året med 20,0 % til 70,3 mrd. kroner. Økning i forsikringsbestanden medførte at brutto premieinntekter økte med 11,3 % i forhold til forrige år.

Selskapet har i henhold til Finans Norges markedsstatistikk hatt den sterkeste veksten i markedsandel innen innskuddsbasert tjeneste-pensjon de siste fire årene, noe som har medført at SpareBank 1 Forsikring AS per. 3. kvartal 2019 er Norges tredje største leverandør av innskuddsbasert tjenestepensjon (innskuddspensjon og hybrid-pensjon), med 12,5 % av markedet.

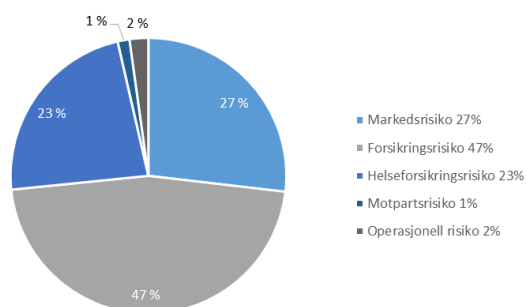
Selskapets risiko klassifiseres i kategorier og består av forsikringsrisiko, markedsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. Figur 1 viser selskapets risikoprofil fordelt på de ulike risikokategoriene. Selskapet benytter standardformelen til beregning av solvensmargin under Solvens II og selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de regulatoriske kravene etter Solvens II-regelverket. Solvenskapitalkrav (SCR) for SB1F AS per rapporteringstidspunkt 31.12.2019 utgjorde 5.887 mill. kroner og solvenskapitalen utgjorde 11.345 mill. kroner, tilsvarende en solvensmargin på 193 %, en økning fra 188 % sammenlignet med 31.12.2018.

Personrisikoproduktene i SpareBank 1 Forsikring AS ble utfisjonert til Fremtind Livsforsikring 1.1.2020. Fremtind Livsforsikring AS er et 100 %-eiet datterselskap av Fremtind Forsikring AS som er eiet av SpareBank 1 Gruppen AS (65%) og DNB ASA (35 %).

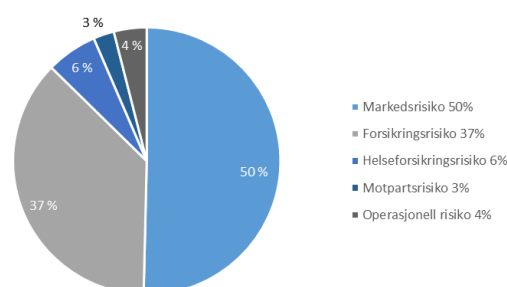
Etter fisjonen av personrisikoproduktene vil selskapet ha et solvenskapitalkrav (SCR) per rapporteringstidspunkt 31.12.19 på 3.880 mill. kroner, og en solvenskapital på 6.436 mill. kroner. Dette gir en solvensmargin på 166 %, og selskapet vil fortsatt være godt kapitalisert mot kapitalmålet.

Endringene som kommer av fisjonen kan i stor grad tilskrives reduksjon av selskapets eksponering mot forsikringsrisiko. Eksponeringen mot markeds-, motparts- og operasjonellrisiko vil i stor grad være uendret i nominelle termer, men vil andelsmessig representere en større del av risikoeksponeringen til selskapet etter fisjon.

Figurene nedenfor viser hvordan selskapets beregnede risiko var fordelt pr. 31.12.2019, både med og uten personrisikoprodukter, mellom de ulike hovedkategoriene i standardformelen under Solvens II.

Figur 1: Overordnet risikoprofil per 31.12.2019

Figur 2: Overordnet risikoprofil per 31.12.19 (etter fisjon)

Grunnlaget for risikostyringen legges i styrets årlige behandling av strategi og policydokumenter der selskapets risikotoleranse, kapitalmål og risikorammer fastsettes. Policydokumentene ble oppdatert i forhold til ny organisering og godkjent av styret i selskapet desember 2019.

Styret anser at selskapets forretningsmessige eksponering er godt tilpasset selskapets risikoevne. Selskapet har en god økonomisk og finansiell stilling som gir grunnlag for fortsatt drift og videreutvikling av selskapet.

Selskapet har etablert et internt fastsatt mål for solvensmargin etter Solvens II, hvor kapitalmålet er definert som et intervall på 140 % - 160 % beregnet ut ifra Pilar 1 standardmetoden. Dette målet er ikke endret i 2019. Det fastsatte kapitalmålet er styrende i forhold til selskapets strategi knyttet til kapitalstyring og tillegges vesentlig vekt ved vurderinger knyttet til kapitalbehov. Gjennom selskapets ORSA-prosess foretar selskapet fremskrivninger av kapitalbehov, både under normale/forventede scenarier samt ulike stressscenarier. Fremskrivningene gjøres med tidshorison på 5-10 år. Selskapets ORSA-prosess er førende i forhold til å fastsette mål for kapitaliseringen samt identifisere behov for tiltak.

EFFEKTER SOM FØLGE AV COVID-19 PANDEMIEN

Markedsuroen i første kvartal i 2020 knyttet til koronasituasjonen påvirker selskapet. Situasjonen følges tett gjennom økt overvåking av operasjonelle og finansielle effekter, samt fortløpende vurdering av tiltak. I tillegg til utviklingen i finansmarkedene overvåker selskapet pandemiens konsekvenser for administrasjonsresultat og risikoresultat, og de langsiktige effektene vil avhenge av hvor lenge den nåværende situasjonen i samfunnet vil pågå.

Markedsuroen har medført større svingninger i solvensmarginen. Selskapet har fulgt Finanstilsynets krav om hyppigere rapportering, og følger opp viktige nøkkeltall ukentlig.

Selskapets solvensmargin er redusert til 147 % per 31.03.2020 uten bruk av overgangsregler mot 166 % per 31.12.2019 (hensyntatt fisjon av personrisikoprodukter i første kvartal). Endringen kommer hovedsakelig fra reduserte verdier på aktivasiden, samt fallende rentenivåer. Til tross for svekkelsen er selskapet fortsatt innenfor internt kapitalmål. Selskapet har fått tillatelse av Finanstilsynet til å benytte overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger hvert kvartal, noe som gir en solvensmargin for første kvartal 2020 på 163 %.

A. VIRKSOMHET OG RESULTATER

A.1 VIRKSOMHET

SpareBank 1 Forsikring AS (SB1F AS) er et heleid datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS (SB1G). SpareBank 1 Gruppen eies av SpareBank 1-bankene og LO. SB1F AS understøtter strategien til SpareBank 1-bankene mot deres bedrifts- og privatkunder, samt LO mot deres medlemmer og foreninger.

Hovedproduktene til selskapet er innskuddsbasert tjenestepensjon, kollektive uføredkninger samt private pensjonsspareprodukter. Pensjon har vært et eget strategisk satsningsområde i SpareBank 1 Forsikring AS siden 2016, og gjennomførte aktiviteter medfører at selskapet står godt rustet til å innfri strategien.

SpareBank 1 Forsikring AS har følgende strategiske satsningsområder:

- Best på vekst

SpareBank 1 Forsikring AS er den aktøren som vokser raskest i tjenestepensjonsmarkedet i Norge og er markedsleder på hybridpensjon. Også i markedet for privat pensjonssparing har selskapet en tydelig vekststrategi.

- Lønnsomhet

SpareBank 1 Forsikring AS skal skape verdier for eierne gjennom god underliggende lønnsomhet i produktporteføljen. Kostnadseffektiv drift skal sikres gjennom økt automatisering og digitalisering av prosesser. Selskapets lønnsomhet skal balanseres mot vekstmål og soliditet.

- Smart digital utvikling

SpareBank 1 Forsikring AS digitaliserer og automatiserer for å nå vekst- og lønnsomhetsmål. Kundene og de ansatte skal få enkle løsninger som er brukervennlige og hensiktsmessige. Digitale kjøps- og betjeningsløsninger står sentralt i utviklingen, i tillegg til automatisering av rapportering på nye og eksisterende krav fra myndigheter og andre interessenter.

- Kultur

I SpareBank 1 Forsikring AS kjenner de ansatte produktene som selges og forstår selskapets forretning. Gjennom å dele kunnskap utvikles kompetanse og forbedring i arbeidsmetoder. Det tilrettelegges for personlig og faglig utvikling, og SpareBank 1 Forsikring AS skal være en arbeidsplass som medarbeiderne er glade i. Intern og ekstern kommunikasjon er tydelig, enkel og forståelig.

Overordnet skal strategien bidra til å innfri selskapets langsiktige ambisjon om å være attraktiv for kundene, eierbankene og LO.

Selskapet har i henhold til Finans Norges markedsstatistikk hatt den sterkeste veksten i markedsandel innen innskuddsbasert tjenestepensjon de siste fire årene, noe som har medført at SpareBank 1 Forsikring AS per. 3. kvartal 2019 er Norges tredje største leverandør av innskuddsbasert tjenestepensjon (innskuddspensjon og hybridpensjon), med 12,5 % av markedet. Ved utgangen av 2019 var årlig porteføljepremie 4,1 mrd. kroner, fordelt på 18.400 bedrifter med 188.000 ansatte.

SpareBank 1 Forsikring AS oppnådde et totalresultat på 944 mill. kroner i 2019, mot 687 mill. kroner året før.

SpareBank 1 Gruppen AS hadde pr. 31. desember 2019 følgende eierstruktur:

(SpareBank 1 Forsikring AS er 100 % eid av SpareBank 1 Gruppen AS)

	Eierandel
SpareBank 1 Nord-Norge	19,50 %
SpareBank 1 SMN	19,50 %
SpareBank 1 SR-Bank ASA	19,50 %
Samarbeidende Sparebanker AS	19,50 %
SpareBank 1 Østlandet	12,40 %
Landsorganisasjonen i Norge (LO)	9,60 %
/Forbund tilknyttet LO	
Totalt	100,00 %

Tabell 1: Eierstruktur SpareBank 1 Gruppen AS

Selskapets registrerte kontoradresse og kontaktdetaljer for selskapets eksterntrevisor samt tilsynsmyndighet er vist nedenfor.

Kontoradresse:

SpareBank 1 Forsikring AS

Torggata 2-4

0181 Oslo

Telefon: 915 09020

Ekstern revisor:

KPMG AS Sørkedalsveien 6

Postboks 7000 Majorstuen

0306 Oslo

Telefon: 04063

Tilsynsmyndighet:

Finanstilsynet

Revierstedet 3

0151 Oslo

Telefon: 22 93 98 00

A.2 FORSIKRINGSRESULTAT

Selskapet hadde et resultat før overskuddsdeling på 1.416 mill. kroner. Kundene fikk tildelt 641 mill. kroner i endelig overskudd, og det ble avsatt 394 mill. kroner til tilleggsavsetninger. Resultat til eier før skatt, og før avkastning på selskapets midler, ble 381 mill. kroner. I tillegg fikk eier 707 mill. kroner i avkastning på selskapets midler, samt at andre inntekter og kostnader til selskapet var minus 47 mill. kroner. Dermed ble totalt resultat til eier før skatt ca. 1.041 mill. kroner.

FORSIKRINGSINNTEKTER OG -UTGIFTER

Brutto premieinntekter eksklusive tilflyttet kapital ble 7.808 mill. kroner i 2019 mot 7.016 mill. kroner i 2018. Dette tilsvarte en økning på 11,3 %.

Innenfor tradisjonell forsikring økte premieinntektene fra individuelle rente- og pensjonsforsikringer, kapitalforsikringer og ulykkesforsikringer med henholdsvis 21,1 %, 6,7 % og 5,3 % i løpet av 2019. Innenfor forsikring med investeringsvalg (unit linked) økte premieinntektene fra individuelle rente- og pensjonsforsikringer med 37,8 %, mens inntektene fra individuelle kapitalforsikringer økte med 11,2 %. Innenfor pensjon økte premieinntektene fra produkter med kontraktsfastsatte forpliktelser med 11,3 %, mens premieinntektene fra produkter med investeringsvalg økte med 13,0 % fra 2018 til 2019. Premier fra gruppelevsforpliktelser ble redusert med 2,8 % sammenlignet med året før.

Overføring av premiereserve fra andre selskaper utgjorde 1.419 mill. kroner i 2019, mot 2.185 mill. kroner forrige år. Slik flytting registreres regnskapsmessig som premieinntekt. Premieinntekter for egen regning ble 9.047 mill. kroner i 2019. I forhold til 2018 var dette en økning på 50 mill. kroner, tilsvarende 0,6 %.

Brutto utbetalte erstatninger ble 2.541 mill. kroner i 2019 mot 2.456 mill. kroner i 2018. Dette tilsvarte en økning på 3,4 %. Fraflytting, det vil si overføring av kundenes reserver til andre selskaper, økte med 548 mill. kroner fra 754 mill. kroner i 2018, til 1.302 mill. kroner i 2019. Slik flytting registreres regnskapsmessig som erstatninger. Erstatninger for egen regning ble 3.693 mill. kroner i 2019. I forhold til 2018 var dette en økning på 637 mill. kroner, tilsvarende 20,9 %.

Forsikringsforpliktelsene knyttet til kontraktsfastsatte forpliktelser utgjorde 26.302 mill. kroner ved utgangen av 2019, mot 23.205 mill. kroner forrige år. Dette tilsvarer en økning på 13,3 %. Selskapet hadde 35.921 mill. kroner i forsikringsforpliktelser knyttet til forsikringer med investeringsvalg ved årets slutt. Tilsvarende beløp utgjorde 27.670 mill. kroner året før. Dette tilsvarer en økning på 29,8 %.

Innen premiereserven utgjorde erstatningsavsetningene for meldte (RBNS) og ikke meldte (IBNR) forsikringstilfeller 3.772 mill. kroner ved utgangen av 2019. Forrige år var tilsvarende beløp 3.478 mill. kroner.

BRANSJEFORDELT RESULTATREGNSKAP 2019							
MILL NOK	Ind.rente/ pensjon	Individuell kapital	Kollektiv rente/pensjon	Gruppeliv	Ulykke	Selskapets midler	Totalt
Resultatregnskap:							
Premieinntekter	956	1 353	5 819	617	302	-	9 047
Inntekter fra finansielle eiendeler	516	81	1 976	38	7	10	2 628
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	405	412	3 858	-	-	-	4 675
Andre forsikringsrelaterte inntekter	16	22	175	5	4	-	222
Erstatninger	-611	-583	-1 957	-442	-100	-	-3 693
Endring i forsikringsmessige avsetninger	-222	-15	-2 081	-72	9	-4	-2 385
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser-særskilt investeringsvalg	-540	-576	-7 257	-	-	-	-8 373
Overskudd på avkastnings- og risikoresultatet	-128	-8	-481	-	-	-	-616
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-173	-264	-452	-84	-143	-	-1 116
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-	-	-1	-3	-3	-	-8
Resultat av teknisk regnskap	219	422	-401	59	76	6	381
Avkastning på selskapets midler	-	-	-	-	-	660	660
Samlet til eier før skatt	219	422	-401	59	76	666	1 041

Tabell 2: Bransjefordelt resultatregnskap 2019

FORSIKRINGSRESULTAT - RESULTATANALYSE

BRANSJEFORDELT RESULTATANALYSE 2019							
MILL NOK	Ind.rente/ pensjon	Individuell kapital	Kollektiv rente/pensjon	Gruppeliv	Ulykke	Selskapets midler	Totalt
Resultatanalyse:							
Risikoresultat	57	356	-29	40	83	-	507
Administrasjonsresultat	30	45	-421	-12	-11	-	-369
Avkastningsresultat	264	29	921	31	4	6	1 255
Vederlag for rentegaranti	2	-	21	-	-	-	23
Resultat til fordeling	353	430	492	59	76	6	1 416
Avsetning til/avendelse av tilleggsavsetninger	-6	-	-388	-	-	-	-394
Midler tilført/overført kunder	-128	-8	-505	-	-	-	-641
Resultat av teknisk regnskap	219	422	-401	59	76	6	381
Avkastning på selskapets midler	-	-	-	-	-	660	660
Samlet til eier før skatt	219	422	-401	59	76	666	1 041

Tabell 3: Bransjefordelt resultatanalyse 2019

Netto risikoresultat utgjorde 507 mill. kroner i 2019, mot 223 mill. kroner året før. Som følge av endringer i modeller og parametere ble selskapets erstatningsavsetninger knyttet til uførhet styrket i 2019. Endringene var en konsekvens av videre analyser av hvor lang tid det tar før en skade meldes (meldetid), andel friskmeldte (reakivering) og i hvilken grad premiene dekker forventede inntrufne skader (erstatningsprosent). Samtidig ble risikjusteringene (avsetninger utover beste estimat) vesentlig redusert. Risikoresultatet til fripoliser ble 60 mill. kroner i 2019 mot 64 mill. kroner forrige år. I 2019 ble 30 mill. kroner av dette resultatet avsatt til risikoutjevningfondet. Av risikoresultat i kollektiv ytelsespensjon på 2 mill. kroner i 2019 ble 1 mill. kroner avsatt til risikoutjevningfondet. Forrige år var risikoresultatet i ytelsespensjon 7 mill. kroner.

Netto administrasjonsresultat ble minus 369 mill. kroner, mot minus 75 mill. kroner forrige år. I 2019 ble administrasjonsreserven styrket med 482 mill. kroner. Tilsvarende beløp forrige år var 90 mill. kroner.

Avkastningsresultatet (finansinntekter i kundeporteføljene redusert med garantert avkastning) ble 1.255 mill. kroner, mot 751 mill. kroner i 2018. En vesentlig årsak til forbedringen var regulering av verdien av eiendomsinvesteringene. Av avkastningsresultatet ble 394 mill. kroner avsatt til tilleggsavsetninger.

A.3 INVESTERINGSRESULTAT

Selskapet forvalter tre hovedporteføljer:

- Kollektivporteføljene
- Selskapsporteføljen
- Investeringsvalgporteføljen

For 2019 ble den samlede verdijusterte avkastningen for kollektivporteføljene 11,5 %, mot 2,3 % året før. Dette tilsvarer finansinntekter på 2 550 mill. kroner i 2019 og 515 mill. kroner i 2018.

Kursreguleringsfondet økte med 782 mill. kroner, mens det året før ble redusert med 742 mill. kroner. Realisert avkastning (inntekter fra eiendom, renteinntekter og kursgevinster/-tap) utgjorde 1 769 mill. kroner i 2019 sammenlignet med 1 258 forrige år.

Den verdijusterte avkastningen varierte mellom 2,3 % og 14,5 % (1,4 % og 2,6 %) i de 5 ulike porteføljene. Forskjellen i avkastning skyldes først og fremst tilpasning av aktivsidens egenskaper til de tilhørende forpliktelsene for hver av de enkelte porteføljene samt ulik porteføljevækt. Etter dekning av den årlige rentegarantien på 545 mill. kroner (498) endte netto renteresultat på 1 223 millioner kroner (751).

Selskapsporteføljen ga en avkastning på 10,8 % eller 707 mill kroner (169).

Den verdijusterte avkastningen fra porteføljene endte godt over den forventede avkastningen for året. Dette skyldes oppjustering av eiendomsverdier, samt positiv avkastning fra både aksjer og renter. Eiendom og aksjer bidro sterkest til totalavkastningen med en avkastning på hhv 35,1 % og 28,8 %, mens omløpsrenter og anleggsobligasjoner ga en avkastning på hhv 4,3 % og 3,6 %.

KOLLEKTIVPORTEFØLJEN

Eiendeler i kollektiv-porteføljene 31.12.2019	Mill. kroner	Andel	Avkastning i mill. kroner 2019	Avkastning 2019	Avkastning 2018
Omløps-renter	9 512	37 %	138	4,3 %	0,3 %
Anleggs-obligasjoner	8 037	31 %	300	3,6 %	3,6 %
Eiendom	5 075	20 %	1 337	35,1 %	15,3 %
Aksjer	3 047	12 %	625	24,8 %	-8,5 %
Annet	0	0 %	0		
Sum	25 671	100 %	2 400	11,5 %	2,3 %

Tabell 4: Fordeling på aktivklasser og avkastning for kollektivporteføljene

SELSKAPSPORTEFØLJEN

<i>Eiendeler i selskap-porteføljen 31.12.2019</i>	<i>Mill. kroner</i>	<i>Andel</i>	<i>Avkastning 2019</i>	<i>Avkastning 2018</i>
<i>Omløps-renter</i>	4 163	59 %	3,2 %	3,3 %
<i>Anleggs-obligasjoner</i>	1 166	16 %	3,3 %	3,5 %
<i>Eiendom</i>	1 720	24 %	28,2 %	18,2 %
<i>Aksjer</i>	0			
<i>Annet</i>	76	1 %		1,1 %
<i>Sum</i>	7 126	100 %	11,5 %	5,5 %

Tabell 5: Fordeling på aktivaklasser og avkastning for selskapsporteføljen

Investeringsstrategien legger opp til god diversifisering og høye krav til kvaliteten på investeringene, der blant annet rating er viktig input i vurderingene.

Avkastningen og forvaltningskostnaden i de ulike profilene under investeringsvalg er vist i tabell 6 på neste side.

INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN

Investeringsvalg	Midler per 31.12.2019 i mill. kroner	Avkastning 2019 (%)	Avkastning i mill. kroner	Forv.kost (%)
PM Renter	231,4	4,2	7,6	0,4
PM Forsiktig	430,2	8,8	36,0	0,7
PM Moderat	565,4	13,4	68,4	1,0
PM Offensiv	446,6	18,2	71,4	1,25
PM 100 % Aksjer	993,6	23,2	182,0	1,5
SB1 100 % Renter IPS	42,9	4,1	1,2	0,55
SB1 Forsiktig IPS	2,7	8,8	0,2	0,70
SB1 Moderat IPS	3,3	13,6	0,3	0,85
SB1 Offensiv IPS	5,8	18,6	0,7	1,0
SB1 100 % Aksjer IPS	108,0	23,6	15,9	1,15
SB1 ODIN 100 % Rente IPS	148,2	5,5	5,7	0,55
SB1 ODIN Forsiktig IPS	5,3	10,6	0,4	0,70
SB1 ODIN Moderat IPS	7,4	15,8	0,8	0,85
SB1 ODIN Offensiv IPS	17,3	21,3	2,3	1,0
SB1 ODIN 100 % Aksjer IPS	326,3	27,0	55,5	1,15
SB1 ODIN 100 % Rente	87,0	5,4	3,4	0,4
SB1 ODIN Forsiktig	8,6	10,6	0,6	0,7
SB1 ODIN Moderat	9,7	16,0	0,9	1,0
SB1 ODIN Offensiv	11,8	21,7	1,4	1,25
SB1 ODIN 100 % Aksjer	374,5	27,5	63,4	1,5
BM Rente	4 394,4	4,6	165,2	0,95*
BM Forsiktig	2 723,8	9,5	58,0	1,05*
BM Moderat	9 007,7	14,7	1 160,4	1,15*
BM Offensiv	1 867,7	19,7	301,5	1,25*
BM 100 % Aksjer	9 429,7	25,1	1 614,3	1,35*
BM Forsiktig II	175,5	9,7	15,2	1,0*
BM Moderat II	460,5	14,8	58,0	1,0*
BM Offensiv II	71,1	20,1	10,0	1,0*
BM 100 % aksjer II	1 614,3	25,6	286,8	1,0*
PM Bank	117,5	1,8	2,4	0,4
BM Bank	405,0	2,2	8,5	0,95
Annet (Åpen meny)	1 553,3			0,4 – 3,2 %

*maksimalsatser i en degressiv skala som avhenger av forvaltningsvolum per kunde

Tabell 6: Fordeling av avkastning og forvaltning kostnader for investeringsvalgporteføljen

A.4 RESULTAT FRA ØVRIG VIRKSOMHET

Sparebank 1 Forsikring AS har ingen vesentlige inntekter eller kostnader fra øvrig virksomhet.

A.5 ANDRE OPPLYSNINGER

Årsrapporten for Sparebank 1 Forsikring AS gir en fullstendig oversikt over selskapets resultater i 2019.

B. SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG KONTROLL

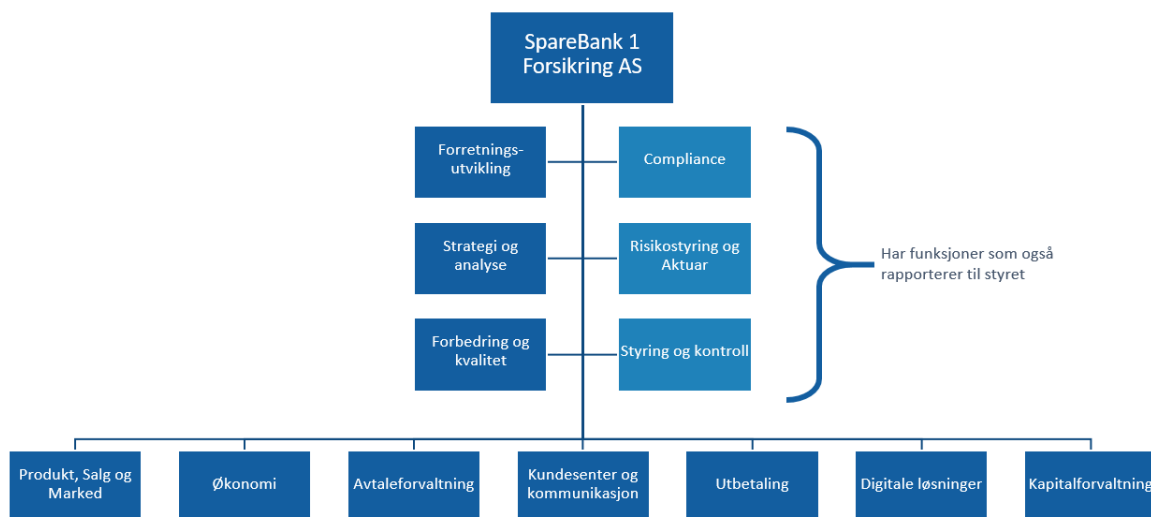
B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

OVERORDNET SYSTEM FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL I SB1G AS

SB1F AS er et heleid datterselskap av SB1G AS. Avdelingen for risikostyring i SB1G AS skal bidra til et konsistent system for risikostyring og internkontroll i SB1G konsern og skal sørge for at det fastsettes overordnede prinsipper for risikostyring som skal følges av alle datterselskaper. Kontrollfunksjonene i SB1G AS følger en matriseorganisering, hvor det er etablert selvstendige kontrollfunksjoner i hvert enkelt datterselskap. SB1G AS har etablert et revisjonsutvalg og et risikoutvalg som har et overordnet ansvar for å følge opp risikoen i datterselskapene.

ORGANISASJONSKART SB1F

Selskapet er per 01.02.2020 organisert slik det fremgår av figuren nedenfor.

Figur 3: Organisasjonskart per 01.02.2020

Organisatoriske endringer

Fra og med 01.02.2020 gjennomførte selskapet noen organisatoriske endringer. Risikostyringsfunksjonen og Aktuarfunksjonen er samordnet i området Risikostyring og Aktuar, Produkt er slått sammen med Salg og Marked, og det er i tillegg etablert en egen avdeling for forretningsutvikling.

En samling av noen kontrollfunksjoner gjør det enklere med samhandling mellom avdelinger som allerede jobber tett sammen. Hver funksjon vil fortsatt ha egen leder som skal ivareta de ulike kontrollfunksjonene, og ha rapporteringslinjer til styret i tråd med prinsippene rundt linjeforsvar.

STYRET

Styret har det overordnede ansvaret for selskapets system for risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter strategi, selskapets risikotoleranse, samt policyer og rammeverk for systemet for risikostyring i selskapet. Styret vedtar årlig et rammeverk av policyer for SB1F AS som fastsetter hovedprinsipper og ansvar for risikostyringen og internkontroll. Styret mottar kvartalsvis risikorapporter over selskapets risikonivå og kapital.

Selskapet har etablert de fire kontrollfunksjonene under Solvens II, bestående av en aktuarfunksjon, risikostyringsfunksjon, compliancefunksjon og en internrevisjonsfunksjon. Kontrollfunksjonene er organisert uavhengig av driftsrelaterte oppgaver, og har direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse.

ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Administrerende direktør har ansvaret for den daglige ledelsen av SB1F AS. Administrerende direktør har videre ansvaret for å etablere en forsvarlig risikostyring i samsvar med styrets definerte retningslinjer og strategi.

LEDER RISIKOSTYRING

Leder risikostyring er leder for forretningsområde Risikostyring i SB1F AS, som er organisert under Risikostyring og Aktuar. Leder risikostyring er ansvarlig for risikostyringsfunksjonen i SB1F AS og har ansvaret for at selskapet har et hensiktsmessig og effektivt risikostyringsystem. Dette innebærer identifisering, måling og overvåking av risiko innenfor styrevedtatte og regulatoriske rammer. Leder risikostyring rapporterer status på selskapets risiko til leder for Risikostyring og Aktuar, administrerende direktør og styret.

Videre har selskapet allerede etablerte komiteer for å sikre betryggende prosesser knyttet til selskapets risikostyring:

RISIKO- OG COMPLIANCEKOMITÉ

Risiko- og compliancekomiteen (RoCK) skal forberede fremlegg overfor styret i SB1F AS innen risikorelaterte tema som påvirker selskapets risiko og kapitalisering. RoCK skal forstå og drøfte problemstillinger knyttet til risikostyring og sentrale risikoer for SB1F AS for å sikre at selskapet har en effektiv, hensiktsmessig og enhetlig styring og kontroll av markeds-, motparts-, likviditets-, operasjonell- og forsikringsrisiko. RoCK har ansvaret for å forstå og drøfte risikostyringsstrategier, handlingsregler, balansestyring og kontrollaktiviteter, samt bidra til utveksling av informasjon knyttet til risikorelaterte tema i selskapet. Komiteen avholder månedlige møter, alle vesentlige saker vedrørende risikostyring behandles i komiteen før sakene løftes til selskapets styre.

RESERVERINGSKOMITÉ

Reserveringskomiteen er et forum hvor aktuarfunksjonen legger til rette for at selskapet har tilstrekkelig forståelse for nivået på avsetningene i regnskapet, og hvordan dette gjensidig påvirker andre deler av forsikringsvirksomheten.

Medlemmene av reserveringskomiteen skal bidra med kvalitativ informasjon fra sine respektive områder slik at aktuar kan ta hensyn til dette i sine modeller for reservering.

BESLUTNINGSFORUM PRIS OG PRODUKT

Forumet er et beslutende forum for pris og produkttiltak. Forumet skal fatte beslutninger vedrørende pris-, produkt- og veksttiltak som vil eller vil kunne påvirke forsikringsteknisk lønnsomhet og solvensposisjon for SB1F AS.

Tiltak som krever involvering av ledergruppen i SB1F AS løftes inn i fora, mens tiltak som krever prosjektprioritering løftes til Prosjektprioriteringsforum. Det er også gitt føringer for hvilke saker som skal/bør styrebehandles.

FORVALTNINGSFORUM

Forvaltningsforum er et forum for informasjonsdeling, kompetanseutveksling og drøftelser i forvaltningsmessige forhold. Forvaltningsforum ledes av leder av kapitalforvaltning. Det avholdes månedlige møter.

COMPLIANCE OG SIKKERHETSFORUM I SB1G AS MED DATTERSelsKAP

Formålet med forum for compliance og sikkerhetsforum i SB1G med datterselskap er å koordinere samarbeidet knyttet til risikostyring samt gjennomgå status vedrørende risiko for selskapet. Videreutvikling av risikostyringsområdet diskuteres også. Compliance ansvarlige i hvert datterselskap samt compliance ansvarlig i SB1G AS møter i forumet. Forumet avholder kvartalsvise møter.

REVISJONSUTVALGET OG RISIKOUTVALGET I SB1G AS MED DATTERSelsKAP

Det skal som hovedregel avholdes felles møter i Revisjonsutvalget og Risikoutvalget, og utvalgene skal ha identisk sammensetning og samme leder. Revisjonsutvalget og Risikoutvalget har som formål å være et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret i SB1G AS i saker som vedrører overvåking av finansiell informasjon og selskapets internkontroll og risikohåndtering. Utvalgene skal sørge for at risiko- og kapitalstyringen i konsernet støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

GODTGJØRELSE

SpareBank 1 Forsikring AS har kun fastlønn og ikke variabel godtgjørelse.

I gjeldende avtale for administrerende direktør er det regulert at stillingens pensjonsalder for alderspensjon i dag er 70 år, med anledning til å fratru ved 62 år i henhold til selskapets gjeldende pensjonsordninger.

Det foreligger ingen forpliktelser overfor styrets leder til å gi særskilt vederlag ved opphør eller endring av vervet. Det foreligger heller ingen avtaler om bonus, overskuddsdeling, opsjoner og lignende til fordel for leder av styret.

B.2 KRAV TIL EGNETHET

Selskapet følger styrevedtatte retningslinjer for egnethetsvurdering av personer som innehar sentrale funksjoner for å sikre at foretaket styres på en effektiv og profesjonell måte. I retningslinjene for egnethet er det oppgitt hvem som er ansvarlig for å utføre egnethetsvurderingene for de ulike sentrale funksjonene. Det er videre beskrevet prosess og ansvarsfordeling for forhåndsvurdering, meldeplikt, oppbevaring og oppfølging for egnethetsvurderinger.

Selskapets HR-funksjon er utførende, og støtter styrets leder, og administrerende direktør i arbeidet med egnethetsvurderinger av sentrale funksjoner som er oppgitt i retningslinjene. Følgende er HRs oppgaver:

- Forberede saker, herunder innhente relevant dokumentasjon til bruk i vurderingen av personers egnethet
- Før ansettelse innhente relevant dokumentasjon (skjema fra Finanstilsynet og politiattest som ikke er eldre enn 3 måneder)
- Sørgje for at egnethetsvurderingen av personer blir meldt til Finanstilsynet
- Sørgje for å sende særskilt melding til Finanstilsynet for alle personer som skal egnethetsvurderes i tilfeller der de ikke lengre oppfyller kravene for egnethet. Meldingen skal inneholde informasjon om hvorfor personen er skiftet ut.
- Oppbevare innhentet informasjon og vurderinger på forsvarlig måte i HR-systemet
- Foreta ny egnethetsvurdering hvert 4. år

Krav til kompetanse for de ulike kontrollfunksjonene er definert gjennom egne policyer for de ulike funksjonene.

I 2019 er det foretatt kontroll av etterlevelse av retningslinjene for egnethetsvurdering. Det ble ikke avdekket avvik. Listen over egnethetsvurderte personer er i 2019 oppdatert, og endringer er meldt til Finanstilsynet.

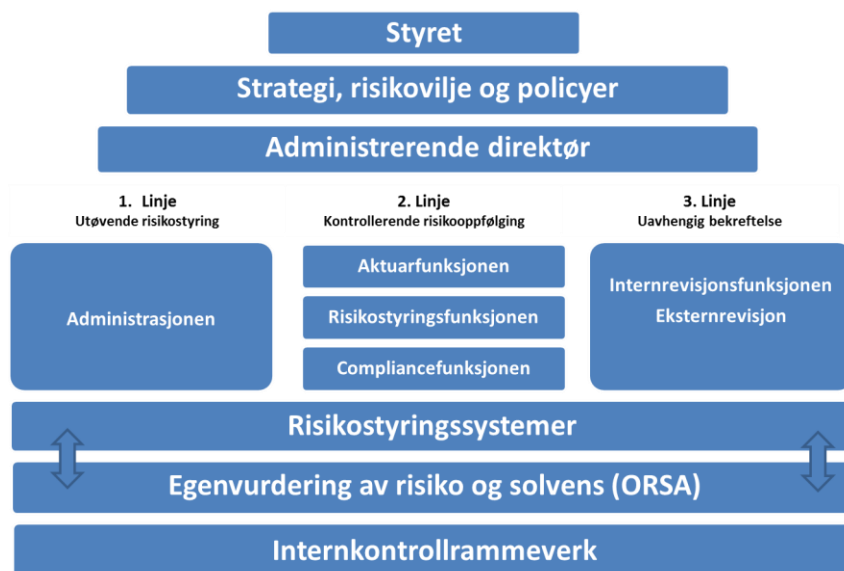
B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET

FORMÅL

Risikostyringssystemet har til hensikt å støtte opp under selskapets strategiske utvikling og måloppnåelse, samtidig som det skal bidra til en opprettholdelse av ønsket risikoprofil og soliditet. Systemet for risikostyring og internkontroll i SB1F AS skal videre sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for styring og kontroll, og bygge opp om selskapets langsiktige ambisjon og å være attraktiv for kundene og eiere.

SENTRALE ROLLER OG ANSVARSOMRÅDER

Ansvar for styring og kontroll er delt mellom ulike roller i henhold til figuren nedenfor.

Figur 4: Rammeverk for risikostyring

Selskapets rammeverk for risikostyring er bygget opp omkring en modell med tre forsvarslinjer:

Første forsvarslinje: Leder av forretnings- og støtteområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen. De skal til enhver tid påse at risikostyringen og risikoeksponeringen er innenfor de rammer og overordnede styringsprinsipper som er besluttet av styret eller administrerende direktør.

Andre forsvarslinje: Kontrollfunksjonene består av risikostyringsfunksjonen, compliancefunksjonen og aktuarfunksjonen. Som andre forsvarslinje skal funksjonene understøtte styret og ledelsens ansvar.

Kontrollfunksjonene er uavhengige og er organisert direkte under administrerende direktør. Hver funksjon har direkte tilgang til styret uavhengig av øvrige rapporteringslinjer og organisasjonsform.

Tredje forsvarslinje: Internrevisjonen overvåker at risikostyring og internkontroll er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Figuren nedenfor viser rammeverket for selskapets risikostyringssystem.

RAMMEVERK FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

For å sikre at risikostyringsprosessen er effektiv og hensiktsmessig, er den bygget opp omkring seks elementer:

1. Risikostyringsstrategier
2. Kontrollmiljøet
3. Risikoidentifikasjon
4. Risikoanalyse
5. Overvåking / oppfølging
6. Rapportering

Risikostyringsstrategier

Risikostyringen skal sikre at selskapet styrer risikoene det står overfor i samsvar med styrevedtatte prinsipper slik at samlet risikoeksponering er i tråd med styrets overordnede risikovilje.

Kontrollmiljøet

Kontrollmiljøet i selskapet omfatter menneskene i organisasjonen (deres individuelle egenskaper og integritet, verdigrunnlag og etikk), organiseringen av selskapet, ledelsesfilosofi og lederstil (eksempelvis dynamisk styring). God risikostyring krever et solid kontrollmiljø. Det er etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som kommuniseres i hele organisasjonen. Personalpolitikken gir informasjon om de forventninger som stilles til den enkelte ansatte når det gjelder integritet, etisk adferd og kompetanse. Ved rekruttering av medarbeidere skal selskapet prioritere faglig og personlig egnethet i forhold til den stillingen som skal besettes.

Risikoidentifikasjon

Grunnlaget for selskapets risikobilde dannes gjennom risikoidentifikasjon. Prosessen for risikoidentifikasjon er framoverskuende og en integrert del av selskapets strategiprosess og løpende risikostyring. Risikoidentifikasjonen skal dekke alle vesentlige risikoer selskapet står overfor.

Risikoanalyse

Selskapets risiko kan inndeles i følgende risikokategorier:

- Markedsrisiko
- Motpartsrisiko
- Forsikringsrisiko
- Cyberrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko
- Compliancerisiko
- Strategisk og forretningsmessig risiko

For å sikre en enhetlig håndtering av risiko er det etablert egne policyer og retningslinjer for hver risikokategori som beskriver hvordan risiko skal måles, overvåkes og rapporteres.

Risikoanalyse danner grunnlaget for hvordan selskapet skal forstå og styre risikoene. Dette betyr blant annet at alle vesentlige risikoer i størst mulig grad skal kvantifiseres.

Risiko måles som et kapitalkrav for hver risikokategori og kapital basert på standardmodellen i Solvens II (Pilar 1). For å sikre at resultatene fra kvantifiseringen av risiko er hensiktsmessig utføres også sensitivitets- og scenarioanalyser. I tillegg utføres det årlig en egenvurdering av risiko og solvens (ORSA – Pilar 2) som er nærmere beskrevet senere i dette kapittelet.

Oppfølging og overvåking

Styret fastsetter årlig rammer for risikotakningen og status for hver risikokategori rapporteres kvartalsvis til styre og ledelsen.

SB1F AS har en beredskapsplan som er bygget opp i forhold til ulike nivåer på solvensmarginen. Innenfor hvert beredskapsnivå er det skissert opp ulike tiltak som bør vurderes for å styrke solvensmarginen.

Rapportering

Risikorapportering i SB1F AS har som formål å sikre at alle relevante organisasjonsnivåer har tilgang på tilstrekkelig, pålitelig og relevant risikoinformasjon. Dette skal sikre at alle organisasjonsnivåer har en oversikt over aktuell risikoeksponering og eventuelle svakheter i risikostyringsprosessen. Rapporteringen skal danne grunnlaget for den videre oppfølgingen og overvåkingen av risikoeksponering og risikostyringsprosessen i selskapet.

Resultatet fra selskapets risikostyringsprosesser rapporteres kvartalsvis til styret og ledelsen.

RISIKOSTYRINGSFUNKSJONEN

Sammen med de øvrige kontrollfunksjonene inngår risikostyringsfunksjonen i SB1F AS' modell med tre forsvarslinjer. Risikostyringsfunksjonens oppgaver er definert av styret i "Policy for Risikostyringsfunksjonen". Risikostyringsfunksjonen er organisert slik at den er uavhengig fra løpende driftsrelaterte oppgaver, og har møterett i sentrale beslutningsfora i SB1F AS.

Risikostyringsfunksjonen har ansvaret for å koordinere og utøve kontroll med selskapets risikostyringsaktiviteter og kjerneprosesser innenfor risikostyring, påse at det eksisterer prosesser for å identifisere fremtidige risikoer, videreutvikle rammeverk og system for risikostyring og gjennomføre og utvikle selskapets ORSA-prosess.

Gjennom måling og vurdering av den overordnede risikosituasjonen overvåkes selskapets totale risikobilde. Risikostyringsfunksjonen arbeider systematisk og risikobasert etter funksjonens årsplan. Risikostyringsfunksjonens årsplan behandles årlig av selskapets styre, og det rapporteres kvartalsvis status til ledelse og styret.

EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS (ORSA)

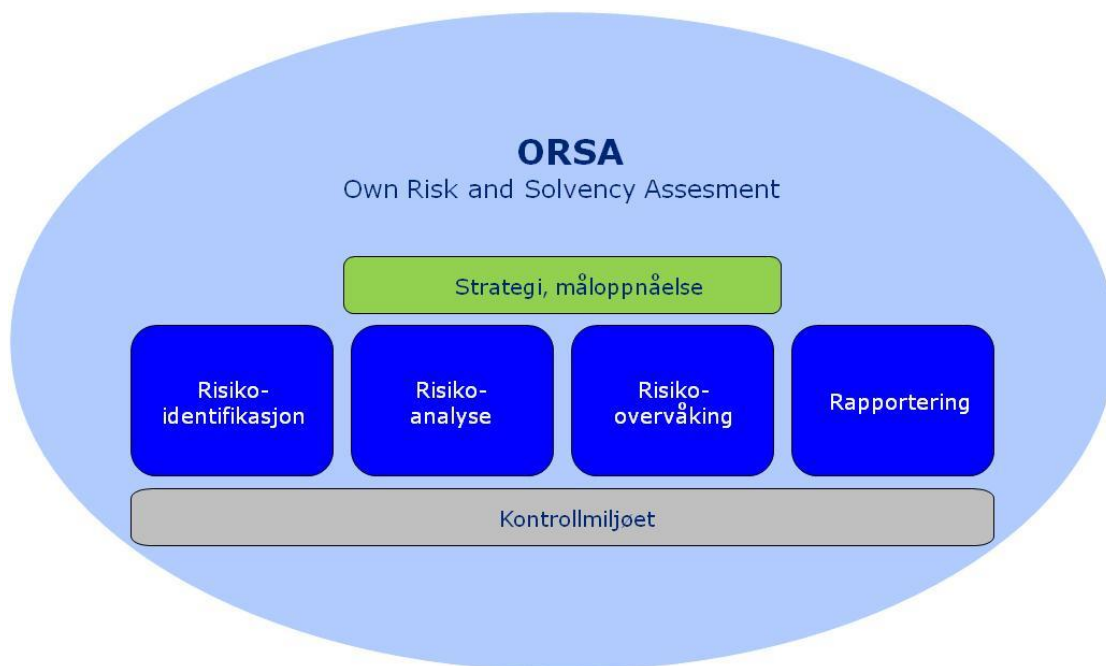
SB1F AS gjennomfører minst årlig en egen vurdering av selskapets risiko og solvens (ORSA). Styret har det overordnede ansvaret for ORSA i selskapet, og legger premissene for gjennomføringen. Risikostyringsfunksjonen har hovedansvaret for å koordinere gjennomføring av prosessen, herunder gi styret nødvendig og tilstrekkelige beslutningsinformasjon. Resultatene fra ORSA-prosessen samles til en ORSA-rapport som godkjennes av selskapets styre før den sendes til Finanstilsynet. I forkant av styrebehandlingen, så behandles ORSA-rapporten først i selskapets risiko- og compliancekomité og deretter i ledergruppen. Det skal gjennomføres en ekstraordinær ORSA dersom det skjer vesentlige endringer i selskapets risikoprofil eller solvens.

ORSA er helheten av de prosesser og prosedyrer som benyttes for å:

- Identifisere, vurdere, overvåke, styre og rapportere risikoer som selskapet er eller kan bli eksponert for
- Avgjøre nødvendig kapital for å sikre at overordnede solvenskrav overholdes.

ORSA-prosessen skal gi styret og selskapets ledergruppe en høy bevissthet rundt de risikoer selskapet er eller kan bli eksponert mot. ORSA-rapporten omhandler alle risikoer som er av vesentlig betydning for selskapet, og inkluderer også en vurdering av risikoer som ikke er dekket av standardmetoden. Et sentralt element i ORSA omfatter fremskriving av selskapets solvensmargin i normale og stressede scenarioer og er knyttet opp mot selskapets forretningsplaner. De ulike forretningsområdene deltar aktivt med å fastsette relevante scenarioer som selskapet skal beregne solvensmarginen i. Gjennom ORSA-prosessen skal selskapet fastsette faktisk kapitalbehov og mål i forhold til selskapets spesifikke risikoprofil og styrets risikotoleranse. Risikotoleransen skal gi uttrykk for ønsket risikonivå for at selskapet skal tåle ventede og uventede tap, hensyntatt selskapets strategier, forretningsplaner og risikoeksponering.

ORSA er integrert som en del av selskapets risikostyringssystem og inngår i strategiske beslutninger. Dette for å sikre effektiv risikostyring og integrasjonen mellom strategier, risikostyring og kapitalplanlegging, og vil bidra til økt forståelse av selskapets risikoeksponering.

Figur 5: ORSA prosessen

B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM

Selskapet har et omfattende internkontrollsystem som inkluderer risikoworkshop i ledergruppen, stikkprøvekontroller, revisjoner, hendelsesrapportering og et system for oppfølging av forbedringstiltak. I tillegg gjennomfører selskapet en internkontroll årlig for å bekrefte kvaliteten på etablerte prosesser og kontrolltiltak.

Selskapet gjennomfører årlig en egenvurdering av styring og kontroll i forbindelse med internkontrollprosessen. Det gjennomføres to ganger i året en risikokartlegging i ledergruppen, hvor fokuset er å identifisere og vurdere sentrale risikoer for de ulike enhetene og selskapet som helhet. På bakgrunn av gjennomgangen utarbeides relevante tiltak som følges opp løpende gjennom året. I tillegg gjøres en vurdering av administrativ risiko, som inkluderer det operative arbeidet med risikoidentifikasjon, risikovurdering, gapanalyse, og tiltaksidentifisering. Vurderingene gjøres med særlig fokus på å avdekke svakheter i kontrollmiljøet, mangler i innarbeidede kontrolltiltak, mangler i kompetanse og sentrale IT-risikoer. Internkontrollen rapporteres hovedsakelig gjennom den årlige lederbekreftelsen, og det enkelte områdets arbeid med tiltak følges opp gjennom året av compliancefunksjonen.

Det gjennomføres også en kartlegging av kvaliteten i sentrale IT-prosesser. Formålet er å kartlegge hvorvidt selskapet oppfyller offentlige pålegg som har basis i Finanstilsynets IKT-forskrift, samt personopplysningsloven med tilhørende forskrifter. Gjennomgangen baseres på COBITS beskrevne IT-prosesser og gjennomføres ved at de mest forretningskritiske systemer angis i rangert orden. Risikovurderingen gjennomføres basert på IT-systemenes tilstand, samt etablerte kontrolltiltak rundt systemet. En vurdering av oppfyllelse av personopplysningslovens IKT-krav inngår i gjennomgangen.

Alle vesentlige oppfølgingspunkter fra internkontrollprosessen og revisjonsrapporter følges opp og dokumenteres.

COMPLIANCEFUNKSJONEN

Compliancefunksjonen inngår i SB1F AS' modell med tre forsvarslinjer og er plassert som en andrelinjefunksjon sammen med de øvrige kontrollfunksjonene. Compliancefunksjonens oppgaver er definert av styret i "Policy for Compliancefunksjonen". I utøvelsen av oppgaver er compliancefunksjonen uavhengig av ledelse og andre virksomhetsområder i selskapet.

Compliancefunksjonen har oppgaver knyttet til kontroll av selskapets etterlevelse, jevnlig vurderinger av etablerte rutiner og retningslinjer, og forebyggende råd og veiledning om selskapets forpliktelser knyttet til de rettslige rammebetingelsene som regulerer virksomheten. Compliancefunksjonen påser og bidrar til at selskapets interne kontrollsystemer og rutiner sikrer en forskriftsmessig, forsvarlig og effektiv drift. Gjennom stikkprøvekontroller, råd og veiledning bidrar compliancefunksjonen til å avdekke risikoområder som bør forbedres. Compliancefunksjonens aktiviteter og ressursallokering er vurdert ut fra en risikovurdering basert på risikoworkshops i selskapets ledergruppe, tidligere erfaringer og funn, internrevisjonens rapporter, lederbekreftelse og internkontrollgjennomgang. Compliancefunksjonen har møterett i sentrale beslutningsfora i SB1F AS.

Compliancefunksjonen har en direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse. Det utarbeides kvartalsvise rapporter som sendes til ledelsen og selskapets styre.

B.5 INTERNREVISJONSFUNKSJONEN

Internrevisjonen er en uavhengig kontroll- og rådgivningsfunksjon som skal bidra til at organisasjonen på en effektiv og tilfredsstillende måte når sine mål. Internrevisjonen utføres på oppdrag av styret og utføres av eksterne aktører. Formålet med internrevisjonen er å gi styret og ledelsen en uavhengig og nøytral vurdering av selskapets risikostyring og internkontroll. Internrevisjonen rapporterer direkte til styret.

Styret i SB1F AS har vedtatt en policy for internrevisjonsfunksjonen. I henhold til denne policyen skal det årlig utarbeides en revisjonsplan for selskapet. Formålet med den årlige internrevisjonsplanen er å sikre at internrevisjonen kan gi en dekkende vurdering av selskapets governance, risikostyring, compliance og internkontroll slik policyen for internrevisjonsfunksjonen og regelverket krever. Dette krever at alle risikofylte områder gjennomgås planmessig. Videre skal internrevisjonsplanen sikre at den ivaretar styrets behov.

Gjennom internrevisjonens årsplan implementeres styrets føringer i policy for internrevisjonsfunksjonen. Internrevisjonsplanen skal gi styret nødvendig grunnlag til å kunne fatte beslutninger knyttet til internrevisjonens prioriteringer, ressursbruk og kompetanse. Revisjonsplanen inneholder derfor en beskrivelse av hvilke internrevisjonsaktiviteter og -prosjekter som prioriteres, ressursomfang og en presentasjon av internrevisjonsteamet, deres kompetanse og erfaringsbakgrunn.

Revisjonsplanen utarbeides hvert år basert på internrevisjonens risikovurdering, samt mottatte innspill fra ledelsen. Planen skal sikre at sentrale risikoer og utfordringer i forhold til virksomhetens mål og strategier dekkes.

Internrevisjonen utfører en rekke revisjonsprosjekter hvert år, hvor det utarbeides en rapport for hvert prosjekt som gjengir de vesentligste funn og anbefalinger. Funnene og anbefalingene følges opp i selskapets risikostyringssystem.

B.6 AKTUARFUNKSJONEN

Aktuarfunksjonen inngår i SB1F AS' modell med tre forsvarslinjer og er plassert som en andrelinjefunksjon sammen med de øvrige kontrollfunksjonene. Aktuarfunksjonens oppgaver er definert av styret i "Policy for Aktuarfunksjonen". I utøvelsen av sine daglige oppgaver er aktuarfunksjonen uavhengig av ledelse og andre virksomhetsområder i selskapet. Aktuarfunksjonen har møterett i sentrale beslutningsfora i SB1F AS.

Aktuarfunksjonen har ansvar for følgende hovedområder gitt i Solvens II regelverket:

- Prosess for fastsettelse av forsikringstekniske avsetninger til Solvens II formål
- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikringer
- Uttale seg om selskapets reassuranseprogram
- Bidra til en effektiv implementering av selskapets risikostyringssystem
- Aktuarfunksjonens rapport til styret og ledelse

I tillegg er aktuarfunksjonen tillagt enkelte tilleggsoppgaver. Aktuarfunksjonen utarbeider minst årlig en rapport til styret og ledelsen i selskapet som dekker ansvarsområdene til aktuarfunksjonen.

B.7 UTKONTRAKTERING

Arbeidet med utkontraktering i SB1F AS skal innrettes slik at myndighetenes krav og føringer ivaretas. I henhold til Finansforetaksloven skal kjernevirksomhet ikke utkontrakteres. Det skal gjøres en særskilt vurdering ved inngåelse av avtale om utkontraktering utenfor EU/EØS når det gjelder landrisiko. Det skal ikke utkontrakteres til høyrisikoland. Med høyrisikoland menes land som har høy politisk og/eller økonomisk ustabilitet. Følgende vil bidra til at SB1F AS får en effektiv prosess for utkontraktering:

- Tydelig definerte ansvarsforhold og roller for all utkontraktert virksomhet
- Skriftlige avtaler med leverandører som er tydelige når det gjelder ansvar og krav, muliggjør innsyn og kontroll, og sanksjoner i tilfelle brudd
- Påse at leverandører har etablert tilfredsstillende internkontrollsystemer og beredskapsplaner
- Rutiner for rapportering av nødvendig data fra leverandøren til SB1F
- Etablerte prosesser for å følge opp og rapportere etterlevelsen av avtalen

Før inngåelse av nye utkontrakteringsavtaler skal det vurderes om prosessen eller funksjonen som er tenkt utkontraktert kan håndteres internt og om den utkontrakterte virksomheten er kritisk eller viktig. Det skal påses at utkontrakteringen ikke er kjernevirksomhet og foretas en hensiktsmessig due diligence av leverandøren. I tillegg skal det foretas en risikovurdering og en vurdering av om det foreligger interessekonflikter.

Den utkontrakterte virksomheten skal følges opp med vurdering av hvorvidt en utkontrakterte virksomheten er kritisk eller viktig, risikohåndtering og håndtering av potensielle interessekonflikter. Det skal også foreligge planer for løpende drift, herunder prosedyrer for varsling av vesentlige endringer, planer for gjenoppretting og krisehåndtering, samt exit strategier. Leverandørers prestasjon i henhold til inngått avtale skal løpende vurderes.

Nedenstående tabell viser en oversikt over vesentlige utkontrakterte tjenester:

Utkontrakterte funksjoner/ oppgaver	Jurisdiksjon	Tjenesten som leveres	Ansvarlig for oppfølging
Internrevisjon	Norge	Innehar internrevisjonsfunksjonen	Leder Compliance
Fondsadministrasjon	Storbritannia	Depotjenester, back- og middle office oppgaver	Leder Kapitalforvaltning
Pensjonsforvaltning	Norge	Drift og forvaltning av ytelsespensjon	Leder Digitale løsninger
Kjernesystem	Danmark	Drift og forvaltning av kjernesystem.	Leder Digitale løsninger
IT-systemer, informasjonssikkerhet og fysisk sikkerhet	Norge	Drift av IT-systemer, informasjonssikkerhet og fysisk sikkerhet, administrasjon av PC- og kontorutstyr	Leder Digitale løsninger
HR, juridiske tjenester og personvernombud	Norge	Diverse HR-oppgaver, juridisk rådgivning og bistand ved tvisteløsning og ytterligere juridisk bistand, tjenesten som personvernombud	Leder Digitale løsninger
Distribusjon, herunder gjennomføring av kundetiltak	Norge	Distribusjon av SpareBank 1 Forsikring AS sine produkter	Leder Styring og kontroll

Tabell 7: Oversikt over vesentlige utkontrakterte tjenester

B.8 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjonen i kapittel B gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets system for risikostyring og internkontroll gjennom perioden.

C.RISIKOPROFIL

Kvantifiseringen av selskapets risiko gjøres basert på Pilar 1 og 2 under Solvens II. Selskapet beregner Pilar 1 etter standardformelen.

Figur 6: Overordnet risikoprofil basert på hovedkategoriene i Standard formelen

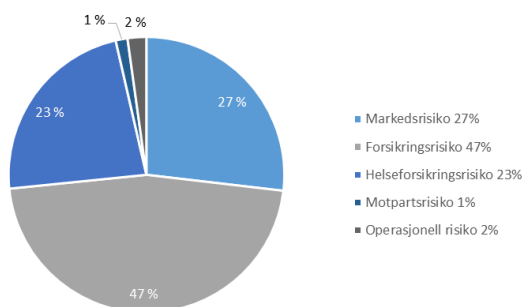
Solvenskapitalkrav (SCR) for SB1F AS per rapporteringstidspunkt 31.12.2019 utgjorde 5.887 mill. kroner og solvenskapitalen utgjorde 11.345 mill. kroner, tilsvarende en solvensmargin på 193 %, en økning fra 188 % sammenlignet med 31.12.2018. Selskapet har et definert kapitalmål på intervallet mellom 140 – 160 %, og var ved utgangen av året godt kapitalisert i forhold til endringene i porteføljen som følge av fisjonen av selskapets personrisikoprodukter over til Fremtind Livsforsikring 01.01.2020.

Etter fisjonen av personrisikoproduktene vil selskapet ha et solvenskapitalkrav (SCR) per rapporteringstidspunkt 31.12.19 på 3.880 mill. kroner, og en solvenskapital på 6.436 mill. kroner. Dette gir en solvensmargin på 166 %, og selskapet vil fortsatt være godt kapitalisert mot kapitalmålet.

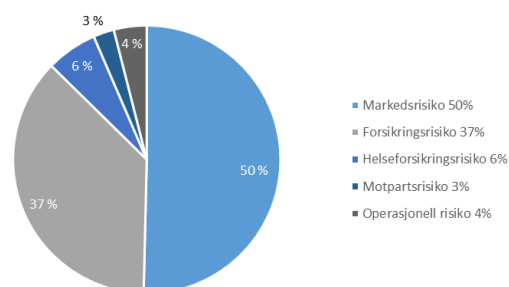
Endringene som kommer av fisjonen kan i stor grad tilskrives reduksjon av selskapets eksponering mot forsikringsrisiko. Eksponeringen mot markeds-, motparts- og operasjonell risiko vil i stor grad være uendret i nominelle termer, men andelsmessig representere en større del av risikoeksponeringen til selskapet etter fisjon av personrisikoproduktene.

Markedsuroen i første kvartal i 2020 innebærer større svingninger i solvensmarginen. Selskapet har fulgt tilsynsmessige krav om hyppigere rapportering, og følger opp viktige nøkkeltall ukentlig.

Figurene nedenfor viser hvordan selskapets beregnede risiko var fordelt pr. 31.12.2019, både med og uten personrisikoprodukter, mellom de ulike hovedkategoriene i standardformelen under Solvens II.

Figur 7: Overordnet risikoprofil per 31.12.2019

Figur 8: Overordnet risikoprofil per 31.12.19 (etter fisjon)

C.1 FORSIKRINGSRISIKO

Forsikringsrisiko omfatter de risikoer selskapet er eksponert for gjennom de ulike forsikringsproduktene selskapet tilbyr. Forsikringsrisiko omfatter modulene for Forsikringsrisiko Liv og Forsikringsrisiko Helse under Solvens II.

FORSIKRINGSRISIKO LIV

Forsikringsrisiko liv omfatter de risikoene selskapet er eksponert for knyttet til livsforsikring, som vist i figuren nedenfor.

Figur 9: Forsikringsrisiko liv

Tabell 8 gis en nærmere forklaring av de ulike risikotypene som faller inn under Forsikringsrisiko Liv.

Risikotype	Forklaring
Dødsrisiko	Risiko for tap knyttet til at dødeligheten blir høyere enn beste antakelse, og at selskapet derfor får flere dødsrisikoutbetalinger enn forutsatt.
Opplevelsesrisiko	Risiko for tap knyttet til at dødeligheten blir lavere enn beste antakelse, og at selskapet derfor må utbetale pensjoner over en lengre periode enn forutsatt.
Uførhetsrisiko	Risiko for tap knyttet til at uførheten blir høyere eller at færre blir friske enn beste antakelse, og at selskapet derfor får høyere uføreutbetalinger enn forutsatt.
Kostnadsrisiko	Risikoen for tap knyttet til at kostnadene og inflasjonen blir høyere enn beste antakelse, slik at selskapet får høyere administrasjonsutgifter enn forutsatt.
Avgangsrisiko	Risiko for tap knyttet til at avgangen avviker fra beste antakelse. Med avgang menes alle lovbestemte eller kontraktsmessige rettigheter kunden har til å avslutte, gjenkjøpe, redusere eller innskrenke kontrakten.
Katastroferisiko	Risiko for tap fordi erstatninger knyttet til dødelighet, uførhet, ulykke eller sykdom øker som følge av en katastrofe knyttet til ulykke eller pandemi. Dersom mange av selskapets kunder med samlet høy forsikringsrisiko oppholder seg på samme sted, for eksempel i samme bygning, utgjør dette en konsentrasjonsrisiko.

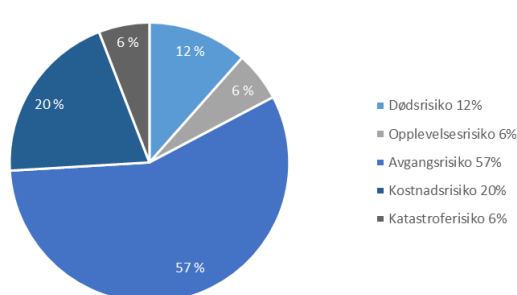
Tabell 8: Risikotyper Forsikringsrisiko Liv

Under Forsikringsrisiko Liv utgjør avgangs- og kostnadsrisiko de største risikoene for selskapet. Dette gjelder både per rapporteringstidspunkt 31.12.19 og etter fisjon.

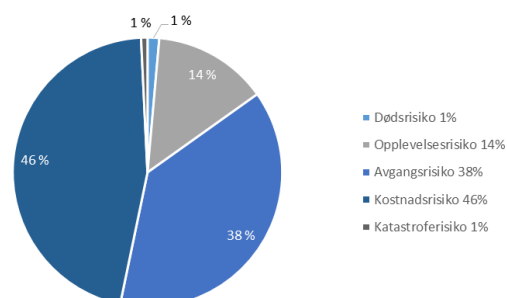
Avgangsrisikoen fremkommer som tap på eiers kapital ved umiddelbar frivillig avgang. For produkter med en forventning om gode resultater vil dette medføre kapitalkrav for avgangsrisiko, da fremtidig forventet resultat til eier vil reduseres.

Kostnadsrisiko regnes som tap på eiers resultat gitt økt kostnadsnivå på 10 prosent og en økning i kostnadsinflasjon på 1 prosent årlig i forhold til beste estimat.

Figuren nedenfor viser fordelingen av typer forsikringsrisiko liv både før og etter fisjon:

Figur 10: Forsikringsrisiko Liv per 31.12.2019

Figur 11: Forsikringsrisiko Liv per 31.12.2019 (etter fisjon)

FORSIKRINGSRISIKO HELSE

Forsikringsrisiko Helse omfatter de risikoene selskapet er eksponert for knyttet til helseforsikring, som vist i figuren nedenfor.

Figur 12: Risikokategorier Forsikringsrisiko Helse

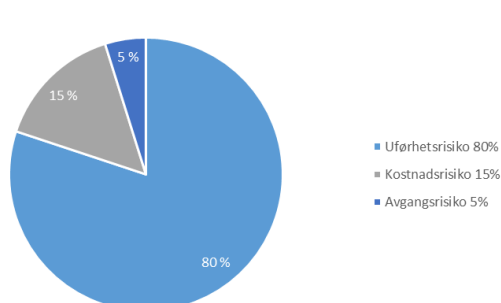
I Tabell 9 gis en nærmere forklaring på de ulike risikotypene som hører til Forsikringsrisiko Helse.

Risikotype	Forklaring
Katastroferisiko	Risiko for tap fordi erstatninger knyttet til dødelighet, uførhet, ulykke eller sykdom øker som følge av en katastrofe knyttet til ulykke eller pandemi. Dersom mange av selskapets kunder med samlet høy forsikringsrisiko oppholder seg på samme sted, for eksempel i samme bygning, utgjør dette en konsentrasjonsrisiko.
Uførhetsrisiko	Risiko for tap knyttet til at uførheten blir høyere eller at færre blir friske enn beste antakelse, og at selskapet derfor får høyere uføreutbetalinger enn forutsatt.
Kostnadsrisiko	Risikoen for tap knyttet til at kostnadene og inflasjonen blir høyere enn beste antakelse, slik at selskapet får høyere administrasjonsutgifter enn forutsatt.

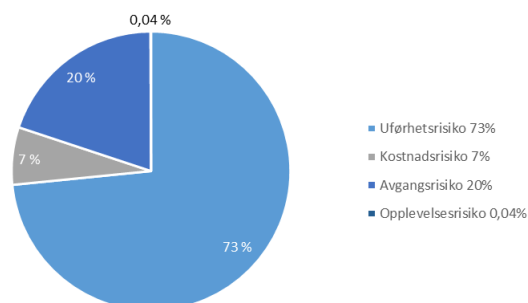
Tabell 9: Risikotyper Forsikringsrisiko Helse

Under Helseforsikring-lik-liv utgjør uførhet den største risikoen. Fordelingen av helseforsikringsrisiko pr. element fremgår av Figur 13.

Figuren nedenfor viser fordelingen av typer forsikringsrisiko helse:

Figur 13: Forsikringsrisiko Helse per 31.12.2019

Figur 14: Forsikringsrisiko Helse per 31.12.2019 (etter fisjon)

Selskapets risikotoleranse knyttet til tegning av forsikringsrisiko er uttrykt gjennom selskapets kjerneprosesser og retningslinjer knyttet til risikoovertagelse samt produktutvikling og prising.

Selskapet har retningslinjer for risikoutvelgelse både for bedrifts- og privatmarked som risikovurdering, risikoklassifisering, helsevurdering og beløpsgrenser på forsikringssum ved tegning.

RISIKOREDUKSJONSTEKNIKKER

Vurdering av reassuranse inngår som en del av selskapets produktutviklingsprosess for alle nye produkter og endring av eksisterende produkter. Videre er selskapets risikoprofil og risikobærende evne sentrale faktorer ved bestemmelse av hensiktsmessige former for reassuranse. Selskapets reassuranspolicy gir hovedmålene for reassuranseprogrammet, inkl. å redusere selskapets katastroferisiko.

SENSITIVITETSANALYSE

Solvensmarginberegningen er basert på en rekke forutsetninger. Selskapet utfører en rekke sensitivitetsanalyser basert på endringer i disse forutsetningene for å overvåke hvordan selskapets solvensmargin vil kunne påvirkes av ulike hendelser.

Tabellen nedenfor viser enkelte sensitiviteter beregnet for selskapet etter fisjon av personrisikoproduktene, målt i endring i solvensmargin.

Forsikringsrisiko - Sensitiviteter	
Solvensmargin per 31.12.2019	166 %
Driftskostnader 10 % opp	154 %
Redusert «Ultimate Forward Rate» til 3.55 %	158 %

Tabell 10: Sensitiviteter forsikringsrisiko

C.2 MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko består av risiko knyttet til negativ verdiutvikling i aksjer, renter, kredittmarginer (spread), valuta og eiendom. I tillegg vil selskapet kunne ha mulighet til å ha en mindre andel av alternative investeringer som for eksempel hedgefond og private equity.

Tabellen nedenfor gir en beskrivelse av de ulike typene markedsrisiko:

Markedsrisiko	
Risikokomponent	Forklaring
Aksjerisiko	Aksjerisiko er risiko knyttet til endring i markedsverdi for posisjoner i egenkapitalinstrumenter, herunder aksjer, aksjefond, kombinasjonsfond, hedgefond og private equity, samt derivater med egenkapitalinstrumenter som underliggende.
Renterisiko	Renterisiko defineres som endring i markedsverdier på selskapets investeringer i obligasjons- og sertifikatmarkedet samt selskapets forsikringsforpliktelser som følge av endring i markedsrentene.
Eiendomsrisiko	Eiendomsrisiko er risiko knyttet til verdiutvikling på selskapets posisjoner i fast eiendom. Eventuelle plasseringer i eiendomsfond som ikke har et vesentlig innslag av lånefinansiering medregnes under vurderingen av eiendomsrisiko.
Kredittmarginrisiko (spreadrisiko)	Kredittmarginrisiko er risiko for endring i markedsverdi på selskapets investeringer i rentepapirer som følge av endring i kredittmarginer for ulike kreditt-rating klasser.
Valutarisiko	Valutarisiko er risiko for tap som oppstår som følge av endring i kursen mellom norske og utenlandske valutaer.

Tabell 11: Risikotyper markedsrisiko

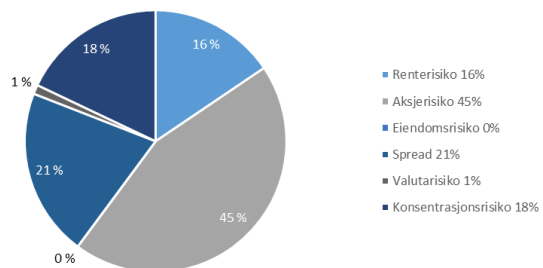
Eiendomsinvesteringene i SB1F AS (eiendomsdøtre) er å anse som strategiske aksjeinvesteringer og stresses dermed som aksjer og ikke som eiendom.

Aksjerisiko (inkludert eiendom som stresses som strategiske aksjeinvesteringer) og kredittmarginrisiko (spreadrisiko) er de største markedsrisikoene under Solvens II.

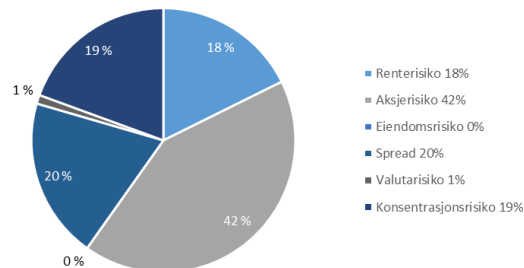
For renterisiko beregnes hva som gir størst negativ effekt av rentefall og renteoppgang. Pr. 31.12.2019 er det rentenedgang som gir størst beregnet tap for selskapet.

Selskapet får etter Solvens II-direktivet et kapitalbehov som følge av konsentrasjonsrisiko. Dette kommer som følge av at selskapet beregner eiendom som strategiske aksjeposisjoner, noe som etter metodikken til EIOPA gir et kapitalbehov for konsentrasjonsrisiko.

Figuren nedenfor viser prosentvis fordeling av selskapets markedsrisiko brutt ned på de ulike risikoelementene¹.

Figur 15: Markedsrisiko per 31.12.2019

Figur 16: Markedsrisiko per 32.12.2019 (etter fisjon)

Kapitalforvaltningen er delt inn i følgende porteføljer; kollektivporteføljene, investeringsvalgporteføljen og selskapsporteføljen.

Forvaltningen av kundemidlene forvaltes i egne kollektivporteføljer ut fra de ulike produktenes egenskaper. En betydelig andel av plasseringene i kollektivporteføljene er i eiendom og obligasjoner som måles til amortisert kost i regnskapet.

Midlene knyttet til livsforsikring med investeringsvalg forvaltes i investeringsvalgporteføljen. Kundene fastsetter forvaltningen av investeringsvalgporteføljen og bærer også markedsrisikoen knyttet til disse midlene, samt at selskapet også har er eksponert mot en markedsrisiko knyttet til investeringsporteføljen ved at gebyrinntekter delvis avhenger av saldo. Selskapets kapital forvaltes i en egen selskapsportefølje. Markedsrisikoen i selskapsporteføljen bæres fullt ut av SB1F AS.

Styring av forvaltningskapitalen skjer gjennom en modell der selskapets finansielle eksponering vurderes samlet.

FORSVARLIG KAPITALFORVALTNING

Styret har fastsatt rammer og retningslinjer for kapitalforvaltningen og styring av markedsrisiko som sikrer en forsvarlig kapitalforvaltning i tråd med forsiktighetsprinsippet.

Styret fastsetter nominelle rammer for hver aktivaklasse, i tillegg setter også styret rammer innenfor aktivaklassene. Rammene og investeringsstrategien sikrer dermed at investeringene har riktig profil og eksponering med tanke på kredittkvalitet, likviditet, prising, målbarhet med mer. Eksempelvis er det blant annet krav til hvor stor del av porteføljen som skal være i Investment grade rentepapirer og hvor stor del som kan være i såkalte High yield rentepapirer, med noe høyere risiko og forventet avkastning.

Eksponeringen mot utenlandsk valuta i investeringsporteføljen er valutasikret til NOK i den grad det foreligger kjente markedspriser i den respektive valutaen.

Diversifisering og spredning av de ulike risikotypene og verdipapirene i investeringsporteføljen er sentralt i investeringsstrategien og tilhørende retningslinjer. Hovedformålet er at ingen forvaltere, enkeltfond eller enkeltinvesteringer skal kunne dominere avkastningen og risikoen i porteføljen. Det benyttes derfor flere forvaltere og det settes krav til maksimal konsentrasjon mot motparter der det er relevant og kan være en utfordring.

Selskapet benytter eksterne forvaltere i forvaltningen, dette betyr at det velges uavhengige forvaltere til å forvalte de ulike mandatene innenfor aksjer og renter.

Ved investering i nye produkter, aktivaklasser eller instrumenter vil det gjennomføres utstrakt testing og inngående vurderinger før man investerer i disse. Dersom det på basis av vurderingene og undersøkelsene besluttes å investere i en ny type instrument eller aktivaklasse, vil man investere ett mindre beløp for å sikre at det ikke dominerer avkastningen og risikoen, samtidig som man observerer at instrumentet utvikler seg som forventet.

RISIKOEKSPONERING

Selskapet har en betydelig eksponering mot markedsrisiko gjennom selskapets investeringsporteføljer. Styret har vedtatt særskilte rammer for de ulike aktivaklassene innenfor hver investeringsportefølje. Rammene revideres årlig gjennom selskapets investeringsstrategi og policy for markedsrisiko.

¹ Selskapets investeringer i eiendom beregnes under Solvens II som aksjerisiko (type 2).

Obligasjoner bidrar til forutsigbarhet og stabilitet i avkastningen. Renteeksponeringen i SB1 Forsikring omfatter både omløpsrenter og anleggsobligasjoner. SB1F AS investerer i aksjer for å oppnå langsiktig avkastning og diversifiseringseffekt. Selskapet har aksjeeksponering mot både norske og globale markeder. Eiendom gir en stabil kontantstrøm og lavere risiko i porteføljen på grunn av diversifisering. Slike egenskaper er egnet som bidrag til å dekke årlige rentegarantier.

RISIKOKONSENTRASJON

Selskapets investeringsportefølje anses å være veldiversifisert både med hensyn på allokering mellom ulike aktivaklasser samt at ingen enkeltinvesteringer utgjør en uforholdsmessig stor andel av investeringene. Selskapet anses å ha en forsvarlig risikokonsentrasjon innenfor markedsrisiko. Selskapets eiendomsportefølje er organisert under egne aksjeselskaper, hvor man i solvensammenheng behandler aksjepostene som strategiske aksjer – dette gir et kapitalbehov for konsentrasjonsrisiko under solvensregelverket, og er hensyntatt i SCR 2019.

RISIKOREDUKSJONSTEKNIKKER

Det vesentligste av selskapets brutto valutaeksponering kan tilskrives utenlandske aksjer i investeringsvalgporteføljen og kollektivporteføljene. Selskapets valutaseksponering sikres ved hjelp av handel i valutawapper og valutaterminer mot ulike motparter. Valutasikringen overvåkes daglig av kapitalforvaltning i selskapet.

SENSITIVITETSANALYSE

Selskapet utfører sensitivitetsanalyser for å overvåke hvordan selskapets solvensmargin vil kunne påvirkes av ulike hendelser. Risikoberegningen for Pilar 1 under Solvens II er basert på en rekke forutsetninger.

Tabellen nedenfor viser enkelte sensitiviteter beregnet for selskapet etter fisjon av personrisikoproduktene, målt i endring i solvensmargin.

Markedsrisiko – Sensitiviteter	
Solvensmargin pr. 31.12.2019	166 %
Aksjefall 20 %	164 %
Rentekurve ned 50 bp	163 %

Tabell 12: Sensitiviteter markedsrisiko

C.3 MOTPARTSRISIKO

Motpartsrisiko defineres som risiko for tap som følge av at motparter i derivatposisjoner, inngåtte reassuranseavtaler og øvrige fordringer ikke kan møte sine forpliktelser over de kommende 12 månedene.

Selskapets motpartsrisiko stammer i fra inngåtte reassuransekontrakter, bankinnskudd, derivater og fordringer. For SB1F AS er motpartsrisiko fra fordringer og bankinnskudd den største risikoen innenfor motpartsrisiko.

Risikostyringsfunksjonen overvåker investeringer pr. utsteder og informerer kapitalforvaltning fortløpende hvis investering på en enkelt utsteder nærmer seg øvre grense for konsentrasjonsrisiko etter Pilar 1. Aktuarfunksjonen vurderer reassuranseprogrammet minst en gang i året. For å redusere motpartsrisiko er det satt rammer for inngåelse av reassuransekontrakter der valgt reassurandør ikke skal ha lavere offisiell rating enn A- og at risikoen skal spres på flere reassurandører. Rating sjekkes jevnlig.

C.4 LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å betjene forpliktelsene innen forfall uten at det oppstår vesentlige ekstrakostnader. For å unngå dette er likviditetsstyring viktig både på et operasjonelt og strategisk plan.

I selskapets policy for likviditetsrisiko er ramme for saldo på bank og nedre ramme for likviditetsbuffer i selskapsporteføljen gitt. Selskapets beholdning i bankinnskudd (saldo) overvåkes av selskapets regnskapsavdeling som rapporterer til risikostyringsfunksjonen og Forsikringsforvaltning hvis saldo er utenfor interne rammer. Rapporten inneholder likviditetsprognose og kontroll på rammer for saldo på bankkonto.

Selskapet har en beredskapsplan som beskriver hvilke tiltak som skal iverksettes dersom kritiske situasjoner oppstår.

Generelt sett anses selskapets likviditetsrisiko for å være lav. Med bakgrunn i at saldo overvåkes daglig og erfaring ved at midler overføres raskt ved brudd på rammer for saldo på driftskonti, vurderes det at kontrollrutinene og utøvelsen av disse er på et tilfredsstillende nivå gitt vurderingen av risikoen.

FORTJENESTE I FREMTIDIGE PREMIER

Beregningen av «Expected profits in future premiums» (EPIFP) gjøres på hver homogene risikogruppe og samles i en post. Pr. 31.12.2019 var den beregnede fortjenesten i fremtidige premier på 9.494 mill. kroner. Beregningen gjenbraker elementene fra solvenskapital beregningen i Pilar 1 i henhold til artikkel 260 i Solvens II-forordningen. Beregningen er sensitiv for blant annet endring i rentenivå samt fremtidige erstatninger.

C.5 OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som en følge av sviktende interne rutiner eller prosesser. Dette kan relatere seg til menneskelig svikt, systemsvikt eller eksterne hendelser. Den operasjonelle risikoen favner således over alle øvrige risikokategorier og er ment å adressere disse i den grad de ikke eksplisitt er dekket av de respektive risikokategoriene. Operasjonell risiko under standardformelen omfatter ikke risiko relatert til strategiske beslutninger eller omdømmerisiko.

Kapitalkravet for den operasjonelle risikoen beregnes under standardformelen basert på et volummål for premier og reserver.

Selskapet har etablert en policy for styring og kontroll av operasjonell risiko som gir overordnede føringer for å sikre at SB1F AS har effektive og hensiktsmessige prosesser for styring og kontroll av operasjonell risiko. Selskapet har etablerte rutiner for internkontroll og organisering av virksomheten. Det er etablert:

- Tydelige fullmakter
- En klar ansvarsfordeling
- Tilfredsstillende opplæring av medarbeidere
- Tekniske reserveløsninger
- Et solid juridisk avtaleverk
- Utkontrakteringsavtaler med eksterne leverandører

Videre er det etablert et kontrollmiljø som omfatter internkontrollgjennomgang, risikoworkshops, rutiner for rapportering av uønskede hendelser, samt et system for oppfølging av forbedringstiltak. Det foretas også en kartlegging av den operasjonelle risiko i forbindelse med oppfyllelse av IKT-forskriften, dette gjøres gjennom en årlig COBIT-undersøkelse (Control Objectives for Information Technology).

C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER

Gjennom selskapets ORSA prosess identifiserer selskapet også risiko av mer strategisk og forretningsmessig karakter. Strategisk risiko defineres som risiko for tap som følge av manglende evne til å implementere forretningsplaner, feilvalgte strategiske beslutninger, manglende allokering av ressurser, eller tilpasninger av forretningen til endringer i markedet. Forretningsmessig risiko defineres som risiko for tap som følge av uventede endringer i juridiske rammebetingelser, endringer i eksterne politiske, økonomiske og sosiale forhold.

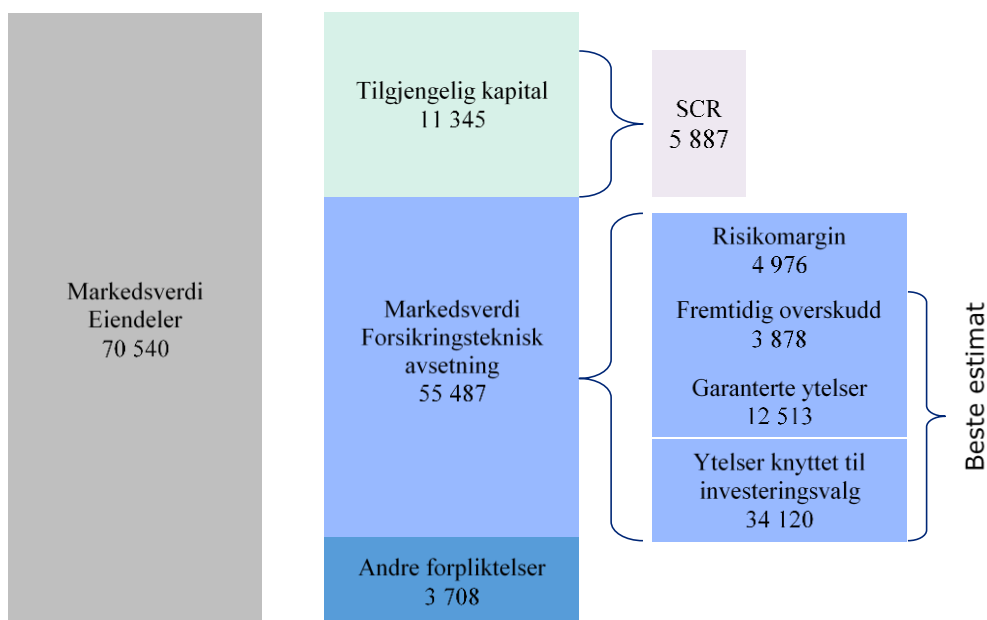
Strategisk og forretningsmessig risiko har stort fokus i selskapet og følges opp løpende. Dette innebærer å følge nøye med på utvikling i rammebetingelser, endringer i eksterne politiske, økonomiske og sosiale forhold.

C.7 ANDRE OPPLYSNINGER

Selskapet har ingen annen vesentlig eller relevant informasjon om selskapets risikoprofil enn det som fremkommer ovenfor.

D. VERDSETTING FOR SOLVENSFORMÅL

Verdsettelse etter Solvens II direktivets Artikkel 75 avviker fra den regnskapsmessige verdsettelse ved at eiendeler og forpliktelser skal vurderes til markedsverdi.

Figur 17: Verdsetting for solvensformål²

D.1 EIENDELER

Verdsettelse av selskapets eiendeler for solvensformål er i stor grad i tråd med regnskapsstandardene.

Eiendeler per 31.12.19 (Mill. kroner)	Solvens II verdi	Regnskapsmessig verdi	Differanse
Immaterielle eiendeler	-	81	-81
Eiendom (annet enn eget bruk)	-	-	-
Eierandeler i tilknyttet selskap/datterselskap	6.795	6.795	-
Aksjer / andre aksjer (annet enn eierandeler) - børnotert	-	-	-
Aksjer / andre aksjer (annet enn eierandeler) - ikke børnote	1	1	-
Obligasjoner	19.431	19.118	313
Collective Investments Undertakings	6.484	6.484	-
Derivater	129	119	10
Andre investeringer	-2	-2	-
Eiendeler knyttet til livsforsikring med investeringsvalg	35.908	35.908	-
Gjenforsikringsfordringer	543	516	27
Fordringer på formidlere	94	94	-
Forsikringsfordringer (eksklusive formidlere)	21	21	-
Fordringer (handel, ikke forsikring)	66	66	-
Bankinnskudd med bindingstid	309	309	-
Bankinnskudd uten bindingstid	674	674	-
Alle andre eiendeler som ikke inngår i andre poster	88	88	-
Totale eiendeler	70.540	70.271	269

Tabell 13: Eiendeler, Solvens II verdier sammenlignet med regnskapsførte verdier

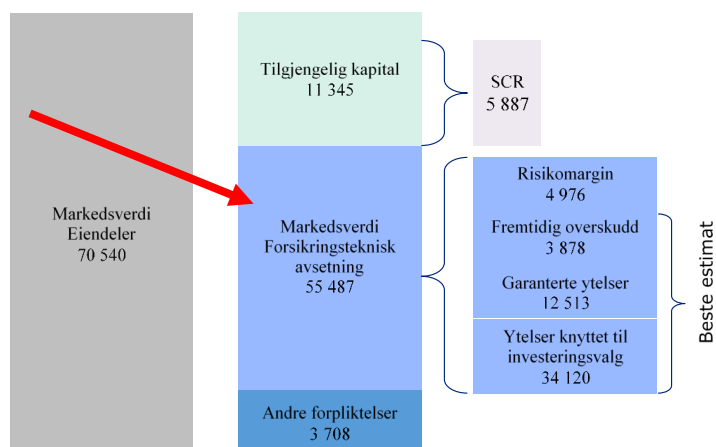
² Ansvarlig lån inngår i Tilgjengelig kapital

De vesentligste forskjellene gjelder for verdivurdering av hold til forfall porteføljen og immaterielle eiendeler. Derivater har en merverdi på 10 mill. kroner pr. 31.12.2019 i forhold til bokført regnskapsmessig verdi. Hold til forfall er en intern klassifisering som medfører at obligasjoner innenfor denne kategorien skal føres til amortisert kost i regnskapet, mens de under Solvens II skal føres til markedsverdi.

Immaterielle eiendeler er verdsatt til 0 i Solvens II-balansen, da de ikke tilfredsstillt kravene om å være lett omsettelig.

Pr. 31.12.2019 er markedsverdien på gjenforsikring 27 mill. kroner høyere enn balanseført verdi, og øker tilgjengelig kapital tilsvarende. Gjenforsikringsfordringer skal under solvens II verdsettes til virkelig verdi.

D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Figur 18: Forsikringstekniske avsetninger³

Overgang fra de regnskapsmessige avsetningene på 62.223 mill. kroner per 31.12.2019 til markedsverdi av forsikringstekniske avsetninger i Solvens II på 55.487 mill. kroner, genererer et kapitalbidrag til tilgjengelig kapital på 6.736 mill. kroner. Kapitalbidraget vil som følge av fisjonen reduseres til 184 mill. kroner. Selskapets totale tilgjengelige kapital er på 11.345 mill. kroner.

De forsikringstekniske avsetningene er i dagens regnskapsregler fastsatt ut i fra tariff for gebyrer, grunnlagsrente og biometriske forutsetninger (død, uførhet og opplevelse). Under Solvens II består forsikringstekniske avsetninger av et beste estimat og en risikomargin.

Beste estimat skal utgjøre forventningsverdien av diskonterte fremtidige kontantstrømmer og fastsettes ved hjelp av beste antakelse om blant annet biometriske forutsetninger og kostnader, i tillegg til at en gitt rentekurve fra EIOPA skal benyttes i stedet for faste grunnlagsrenter, jf figur 12. Risikomargin er et påslag som skal reflektere kapitalkostnaden et annet selskap vil ha ved en eventuell overtakelse av selskapets forpliktelser. Risikomarginen beregnes på bakgrunn av alle forsikringsrisikoer, og framskrivning av disse til opphør av kontraktene.

Tabellen nedenfor viser selskapets forsikringstekniske avsetninger under Solvens II fordelt på ulike segment og fordelt på beste estimat og risikomargin.

Segment under solvens II	Beste Estimater	Risikomargin	Forsikringsteknisk avsetning (Beste Estimater + risikomargin)
Livsforsikring (unntatt helseforsikring), herunder forsikring med investeringsvalg	45 932	3 301	49 233
Helseforsikring håndtert som livsforsikring	4 306	1 659	5 965
Helseforsikring håndtert som skadeforsikring	272	16	288
Sum	50 510	4 976	55 487

Tabell 14: Beste estimat og risikomargin per 31.12.2019

³ Ansvarlig lån inngår i Tilgjengelig kapital

BESTE ESTIMAT

De forsikringstekniske avsetningene utgjør en dominerende andel av forpliktelsene i balansen, og selv små relative endringer i størrelsen på avsetningene kan gi store endringer i den tilgjengelige kapitalen og dermed den samlede solvensposisjonen under Solvens II. Samtidig er beregningen av avsetningene basert på kompliserte verdivurderingsmodeller som også er avhengige av en rekke forutsetninger. Kapittel C.1 og C.2 viser solvensmarginer beregnet med ulike forutsetninger.

Nedenfor beskrives en del sentrale forutsetninger generelt. Forutsetningene er satt etter beste skjønn og ved bruk av beste tilgjengelige informasjon, med bakgrunn i både interne og eksterne data.

Driftskostnader

Driftskostnadene har forholdsvis stor betydning, og modelleres avhengig av produktets natur. Utover dette ligger også forutsetning om en årlig inflasjon i driftskostnadene. Utgangspunktet for framskrivning av driftskostnader er kostnader knyttet til eksisterende bestand.

Avgang

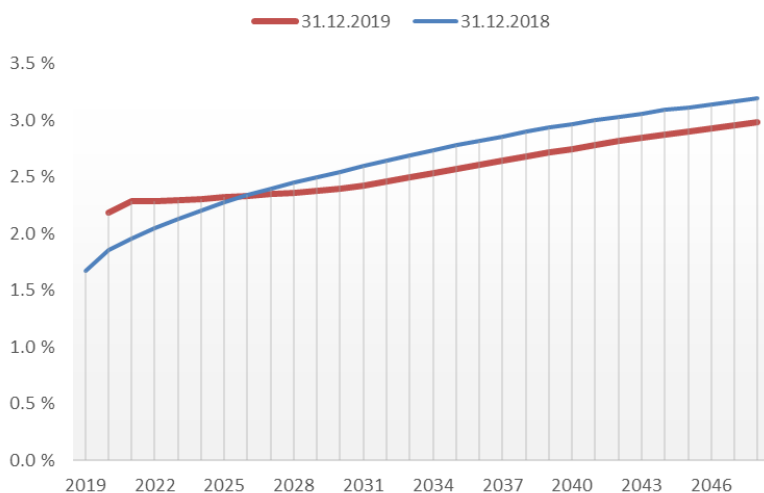
Avgang vil påvirke hvor mye av fremtidig underskudd/overskudd som skal medregnes som tilgjengelig kapital. Denne er særlig sentral for produkter med lang kontraktsgrense. I hovedsak er avgangsføret basert på egne erfaringer eller prognoser.

Gebyr for pensjonskapitalbevis ved innføring av egen pensjonskonto

Gebyrinntektene er av vesentlig betydning for beregningen av beste estimat. For pensjonskapitalbevis er det lagt til grunn et kraftig fall i gebyrinntekter fra år 2021 som følge av innføringen av egen pensjonskonto. Antakelsen baseres på et høringsnotat om egen pensjonskonto, samt selskapets og bransjens arbeid med innføring av egen pensjonskonto i 2019.

Rentekurve og diskontering

Rentekurven er gitt av EIOPA. Lav rentekurve øker forsikringstekniske avsetninger for produkter med rentegaranti fordi eier da må dekke eventuelt renteunderskudd. Selskapet benytter EIOPAs volatilitetsjusterte rentekurve. Effekten av volatilitetsjustering er omtalt videre i avsnittet om permanent tiltak - volatilitetsjustert rentekurve.

Figur 19: Volatilitetsjustert rentekurve pr. 31.12.2019 og 31.12.2018 gitt av EIOPA

Volatilitet og korrelasjoner

Volatiliteter for de ulike aktivaklassene og korrelasjoner mellom disse inngår i beregningen av beste estimat. Det er lagt til grunn volatiliteter og korrelasjoner i normale markeder basert på markedsverdier (implisitte volatiliteter) der dette er tilgjengelig. For øvrig benyttes historikk. For aktivaklasser der det ikke er tilgjengelig historikk er parametere fastsatt skjønnsmessig.

Rentemodell

I beregningen av beste estimat gjennomføres det stokastiske kjøring for å verdsette verdien av rentegarantien. Sentralt for dette er stokastisk modellering av renteutvikling.

Ledelseshandlinger

For å kunne benytte seg av ledelseshandlinger i beregning av forsikringstekniske avsetninger må disse være formelt vedtatt av styret.

Kontraktens grense

Kontraktens grense er gitt av regelverket. Kontraktens grense bestemmer hvilke fremtidige kontantstrømmer (premier) som skal være med i verdsettelsen av beste estimat. Hovedregelen er at dersom selskapet har en ensidig rett til å avslutte kontrakten, avvise premier eller endre premier eller ytelser under kontrakten på et tidspunkt i fremtiden, slik at premien fullt ut reflekterer risikoen i kontrakten, så skal ny premie med tilhørende forpliktelser etter dette tidspunktet ikke inngå i beregningene – det vil si utenfor kontraktens grense. For andre tilfeller skal premien (med tilhørende forpliktelser) hensyntas til kontraktens utløp – det vil si innenfor kontraktens grense.

Risikomargin

Risikomargin er et påslag som skal reflektere kapitalkostnaden et annet selskap vil ha ved en overtakelse av selskapets forpliktelser. SB1F AS beregner dette ved hjelp av en forenklet metode gitt i regelverket. Risikomarginen beregnes med bakgrunn i forsikringsrisiko fra beregning av kapitalkravet (SCR etter diversifisering) pr. segment (Livsforsikring, Helseforsikring-lik-liv og Helse-lik-skadeforsikring). SCR estimeres på bakgrunn av framskriving av alle forsikringsrisikoer alle fremtidige år. Risikomarginen beregnes som 6 prosent av nåverdien av alle fremtidige SCR (etter diversifisering).

Permanente tiltak og overgangsregler

For at selskapene skal få tid på å tilpasse seg Solvens II åpner regelverket for overgangsregler og permanente tiltak. For SB1F AS er det spesielt tre tiltak som vil kunne være av betydning.

- Permanent tiltak: Volatilitetsjustert rentekurve
- Overgangsregel: Innfasing av aksjesjokk
- Overgangsregel: Tilpasning av de forsikringstekniske avsetningene

Dersom et selskap ønsker å benytte seg av overgangsregel om tilpasning av de forsikringstekniske avsetningene, må det søkes tillatelse fra Finanstilsynet. Søknad er ikke nødvendig for verken volatilitetsjustert rentekurve eller innfasing av aksjesjokk, men det skal vises hvilken effekt dette har for beregningen. SB1F AS har pr. 31.12.2019 ikke hensyntatt et redusert aksjesjokk eller overgangsregler for de forsikringstekniske avsetningene.

Overgangsregelen for rentekurven og matching-justering er ikke relevant for norske (livs)forsikringsforetak.

Permanente tiltak – volatilitetsjustert rentekurve

Som et permanent tiltak åpner regelverket for at selskapene kan bruke en volatilitetsjustert rentekurve, som ligger noe høyere enn den risikofrie rentekurven pr. 31.12.2019. Når den volatilitetsjusterte rentekurven benyttes i beregningen må det i tillegg gjøres beregninger uten volatilitetsjustering for å kunne vise effekten. En volatilitetsjustert rentekurve er ment som et tiltak for å forbedre kapitalsituasjonen for selskap med langsiktige rentegarantier. SB1F AS har benyttet den volatilitetsjusterte rentekurven i beregningen per 31.12.2019.

Tabell 16 viser solvensmargin dersom selskapet hadde benyttet ikke-volatilitetsjustert rentekurve.

Solvensmargin 31.12.2019 før fisjonen	Med permanent tiltak	Uten permanent tiltak
Tilgjengelig kapital	11 345	11 081
SCR	5 887	6 147
Solvensmargin	193 %	180 %

Tabell 15: Solvensmargin med volatilitetsjustert og ikke-volatilitetsjustert rentekurve per 31.12.2019

Solvensmargin 31.12.2019 etter fisjonen	Med permanent tiltak	Uten permanent tiltak
Tilgjengelig kapital	6 436	6 198
SCR	3 880	4 112
Solvensmargin	166 %	151 %

Tabell 16: Solvensmargin med volatilitetsjustert og ikke-volatilitetsjustert rentekurve per 31.12.2019 etter fisjon

Overgangsregel – tilpasning forsikringstekniske avsetninger

Som en overgangsregel åpner regelverket for gradvis innføring av forsikringstekniske avsetninger til markedsverdi. Dette for å hjelpe selskaper med lange rentegarantier der den risikofrie rentekurven ligger tidvis lavere enn den årlige garanterte renten.

I forskrift til finansforetaksloven kan overgangsregelen kun benyttes dersom selskapets samlede avsetninger er høyere i Solvens II enn i dagens regelverk. Dette var ikke tilfellet for SB1F AS pr. 31.12.2019. SB1F AS er dermed i en posisjon der overgangsregelen ikke har noen effekt.

D.3 ANDRE FORPLIKTELSER

Selskapet har ingen andre vesentlige forpliktelser.

D.4 ALTERNATIVE VERDSETTINGSMETODER

Selskapet benytter ingen alternative verdsettingsmetoder.

D.5 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjonen i kapittel D gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets verdsetting av eiendeler og forpliktelser for solvensformål gjennom perioden.

E. KAPITALSTYRING

Selskapet har etablert et internt fastsatt mål for solvensmargin etter Solvens II, hvor kapitalmålet er definert som et intervall på 140 % - 160 % beregnet ut ifra Pilar 1 standardmetoden. Det fastsatte kapitalmålet er styrende i forhold til selskapets strategi knyttet til kapitalstyring og tillegges vesentlig vekt ved vurderinger knyttet til kapitalbehov.

Gjennom selskapets ORSA-prosess foretar selskapet fremskrivninger av kapitalbehov, både under mer normale/forventede scenarier samt ulike stressscenarier. Fremskrivningene gjøres med tidshorisont på 5 år. Selskapets ORSA-prosess er førende i forhold til å fastsette mål for kapitaliseringen samt identifisere behov for tiltak.

Solvensmarginen pr. utgangen av 2019 er på 193 %.

E.1 ANSVARLIG KAPITAL

Selskapets tilgjengelige kapital er på 11.345 mill. kroner pr. 31.12.2019, økt fra 9.668 mill. kroner på samme tidspunkt året før. Tier 1 kapital utgjør 10.229 mill. kroner, mens 1.116 mill. kroner utgjøres av Tier 2 kapital.

Selskapets tilgjengelige kapital har således økt med 1.677 mill. kroner i 2019

Tilgjengelig kapital per 31.12.2019 (Mill. kr.)	Tier 1	Tier 2	Tier 3	SUM
Innskutt og opptjent egenkapital	5.025	116		5.142
Ansvarlig lånekapital		1.000		1.000
Sum kapital før justeringer	5.025	1.116	-	6.142
Effekt eiendeler – merverdi HTF inkl derivater	256			256
Effekt eiendeler - immaterielle eiendeler	-81			-81
Effekt eiendeler – gjenforsikring	27			27
Effekt fors. tekn. avs (kapitalbidrag)	6.736			6.736
Effekt utsatt skatt	-1.734			-1.734
Tilgjengelig kapital	10.229	1.116	-	11.345

Tabell 17: Tilgjengelig kapital fordelt per kapitalklasse i SB1F AS

Tilgjengelig kapital (Mill. kr.)	2019	2018	Endring
Innskutt og opptjent egenkapital	5.142	4.264	878
Ansvarlig lånekapital	1.000	1.000	0
Sum kapital før justeringer	6.142	5.264	878
Effekt eiendeler – merverdi HTF inkl. derivater	256	348	-92
Effekt eiendeler - immaterielle eiendeler	-81	-95	14
Effekt eiendeler – gjenforsikring	27	112	-85
Effekt fors. tekn. avs. (kapitalbidrag)	6.736	5.730	1.006
Effekt utsatt skatt	-1.734	-1.468	-266
Effekt annet		-222	222
Tilgjengelig kapital	11.345	9.668	1.677

Tabell 18: Endring tilgjengelig kapital 2018-2019

Fisjonen av personrisikoproduktene som ble gjennomført 01.01.2020 vil påvirke tilgjengelig kapital først og fremst ved at effekten av forsikringstekniske avsetninger (kapitalbidrag) i stor grad går bort. Det er også personrisiko produktene som står for mesteparten av effekten til utsatt skatt. Tilgjengelig kapital etter fusjon er beregnet til 6.436 mill. kroner.

E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV

Under Solvens II beregnes et solvenskapitalkrav (SCR) og et minimumskapitalkrav (MCR). SCR skal representere kapitalen et selskap må ha for å kunne tåle 99,5 % av mulige utfall på ett års sikt. MCR skal tilsvarende reflektere at selskapet minimum må tåle 85 % av mulige utfall på ett års sikt.

Ved manglende oppfyllelse av SCR eller MCR plikter selskapet uten ugrunnet opphold å legge frem en gjenopprettingsplan. Planen skal godkjennes av Finanstilsynet, og selskapet kan gis dispensasjon fra solvenskapitalkravet i inntil seks måneder når dette er nødvendig for å gjenopprette solvenssituasjonen. Finanstilsynet kan forlenge dispensasjonen i inntil tre måneder, eller i særskilte tilfeller gi lengre frist for å oppfylle solvenskapitalkravet.

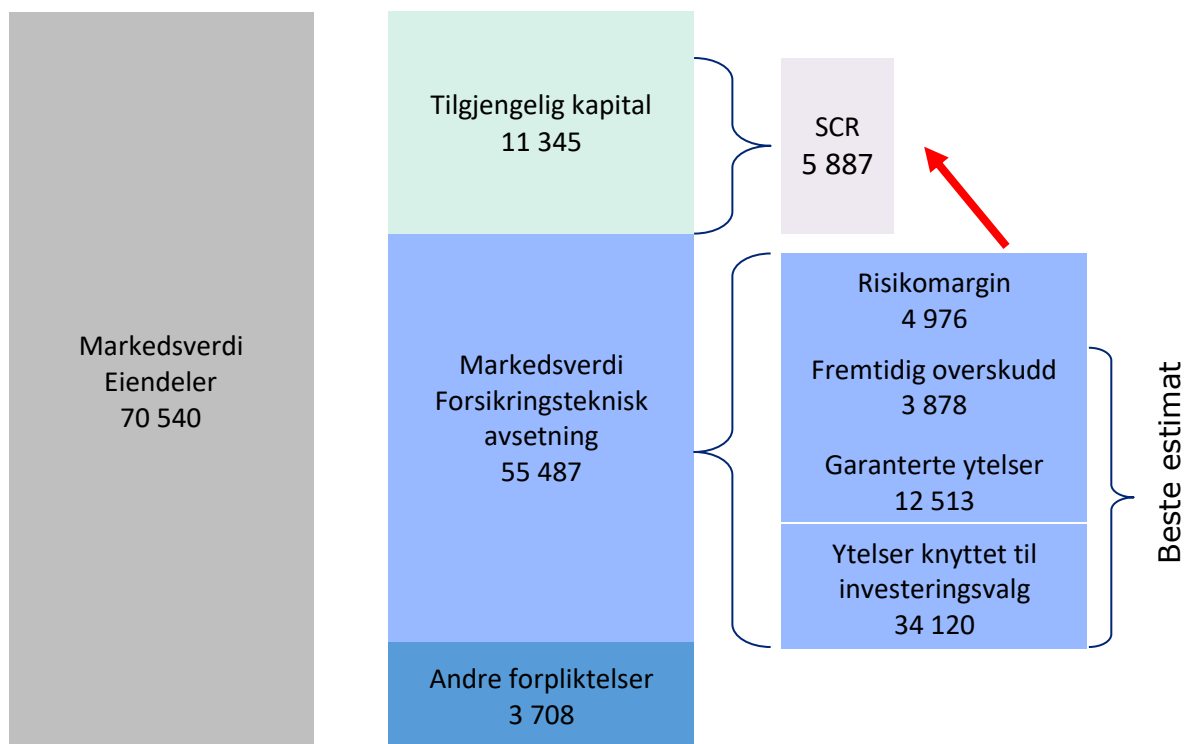
Ved brudd på MCR skal Finanstilsynet frata selskapet konsesjonen dersom Finanstilsynet anser at planen for å oppfylle kravet ikke er tilfredsstillende, eller selskapet ikke møter kravet i løpet av tre måneder.

MINIMUMSKAPITALKRAV

Minimumskapitalkravet til selskapet er på 1.472 mill. kroner pr. 31.12.2019, økt fra 1.288 mill. kroner fra 2018. Minimum 80 % av minimumskapitalkravet skal bestå av Tier 1 kapital, tilsvarende 1.178 mill. kroner per 31.12.2019.

SOLVENSKAPITALKRAV (SCR)

SCR beregnes basert på sjokkscenarier mot selskapets eiendeler og forpliktelser. SCR beregnes som BSCR tillagt operasjonell risiko og fratrukket tapsabsorberende evne. BSCR er beregnet ut fra sjokk av markeds-, livsforsikrings-, helseforsikrings- og motpartsrisiko, hensyntatt diversifiseringseffekt innad og mellom de ulike risikomodulene. Sjokkfaktorene og korrelasjonene mellom de ulike risikoene er gitt i regelverket når selskapet benytter standardmodell.

Figur 20: Solvenskapitalkrav⁴

Beregning pr. 31.12.2019 viser at selskapet har et samlet solvenskapitalkrav på 5.887 mill. kroner, økt fra 5.151 mill. kroner fra året før. Solvenskapitalkravet er hensyntatt diversifisering, tapsabsorberende evne for forsikringstekniske avsetninger (effekt av overskuddsdeling) og utsatt skattefordel.

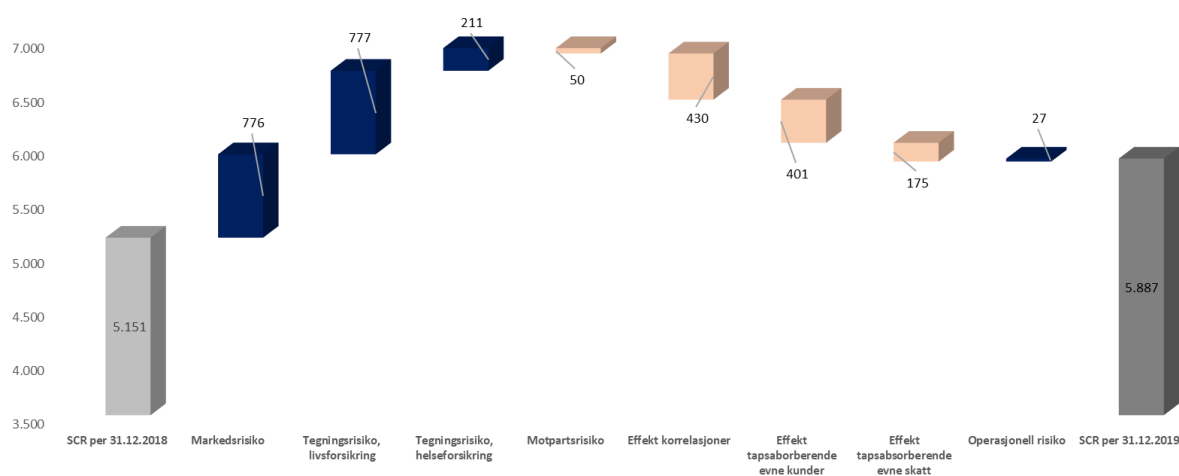
⁴ Ansvarlig lån inngår i Tilgjengelig kapital

Under fremkommer en dekomponering av hvordan SCR endrer seg fra forrige rapporteringstidspunkt, 31.12.19

Solvenskapitalkrav mill. kr.	31.12.2019	31.12.2018	Endring
Markedsrisiko	5.120	4.344	776
Motpartsrisiko	149	199	-50
Tegningsrisiko, livsforsikring	5.850	5.073	777
Tegningsrisiko, helseforsikring	2.475	2.263	211
Effekt korrelasjoner	-3.789	-3.359	-430
Effekt tapsabsorberende evne kunder	-2.262	-1.861	-401
Effekt tapsabsorberende evne skatt	-1.892	-1.717	-175
Operasjonell risiko	236	208	27
SCR	5.887	5.151	736

Tabell 19: Endring SCR 2018-2019

Figur 18 viser ikke-diversifiserte tall for risiko delt opp i markedsrisiko, forsikringsrisiko liv og helse samt motpartsrisiko. Summen av risikoene er 13.593 mill. kroner. Diversifiserings-effekter reduserer dette tallet til 9.904 mill. kroner. Tapsabsorberende evne i kundemidler og utsatt skatt reduserer det ytterligere til 5.651 mill. kroner. Tillagt operasjonell risiko er total SCR for selskapet på 5.887 mill. kroner, en økning fra 5.151 mill. kroner i 2018.

Figur 21: Solvenskapitalkrav endring pr. risikosegment

For livsforsikringsrisiko er avgangsrisiko den største risikoen under Solvens II. Dette skyldes i hovedsak risikoen for at positive kontantstrømmer fra produkter med gode resultater forsvinner ved eventuell økt avgang.

Aksje- (inkludert eiendom som stresses som strategiske aksjeinvesteringer), spread- og renterisiko er de største markedsrisikoene under Solvens II for selskapet.

For helseforsikringsrisiko er uførhet den største risikoen under Solvens II.

E.3 BRUK AV DURASJONSBASERT UNDERMODUL FOR AKSJERISIKO VED BEREGNINGEN AV SOLVENSKAPITALKRAVET

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 FORSKJELLER MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER

Selskapet benytter standardformelen til beregning av kapitalkrav under Solvens II.

E.5 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET OG SOLVENSKAPITALKRAVET

Selskapet har en solvensmargin på 193 prosent pr. 31.12.2019, mens minimumsmarginen er på 715 %. Selskapet har overholdt krav til minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet i hele perioden.

E.6 ANDRE OPPLYSNINGER

Opplysningene i kapittel E gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets kapitalstyring gjennom rapporteringsperioden.

F. VEDLEGG

F.1 KVANTITATIVE RAPPORTERINGSSKJEMA